

2022

Polsslag van
het vrije beroep

**federatie
vrije beroepen**

| aangesloten bij UNIZO

De organisaties aangesloten bij de Federatie Vrije Beroepen

De organisaties aangesloten bij de Federatie Vrije Beroepen: AiNB (Associatie van Interieurarchitecten van België), APB (Algemene Pharmaceutische Bond), Axxon (Kwaliteit in kinesitherapie), BKVT (Belgische Kamer van Vertalers en Tolken), BVP-ABP (Belgische Vereniging der Podologen), BVTL (Belgische Vereniging van Tuin- en Landschapsarchitecten), CIB (Confederatie van Immobiliënberoepen Vlaanderen), EV (Ergotherapie Vlaanderen), Fednot (Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat), GEBCAI (Belgische vereniging van experts schaderegelaars voor brand, ongevallen en allerlei risico's), IBR (Instituut van de Bedrijfsrevisoren), ITAA (Institute for Taks Advisors and Accountants), KCLE (Koninklijke Confederatie der Landmeters-Experten), NAV (Vlaamse Architectenorganisatie, NVKVV (Beroepsorganisatie voor verpleegkundigen), VAS (Vlaams Artsensyndicaat), VBOV (Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen), VBVD (Vlaamse Beroepsvereniging van Voedingsdeskundigen en Diëtisten), VBZV (Vlaamse Beroepsvereniging voor Zelfstandige Verpleegkundigen), VeDa (Verenigde Dierenartsen), VVKP (Vlaamse Vereniging voor Klinisch Psychologen), VVL (Vlaamse Vereniging voor Logopedisten), VVT (Verbond der Vlaamse Tandartsen).

Voorwoord

Federatie Vrije Beroepen, aangesloten bij UNIZO bundelt ieder jaar de belangrijkste cijfers over het vrije beroep.

Met deze cijfers beoogt de Federatie de relevantie aan te tonen van de vrije beroepen in België. Het vrije beroep is de grootste groep binnen de zelfstandigen en vertegenwoordigt bijna één derde van het totaal aantal zelfstandigen. De voorbije 10 jaar kende het vrije beroep een stijging van bijna 60%. Ook het afgelopen jaar was het de sterkst groeiende groep zelfstandige ondernemers. Daarnaast zet de vrije beroeper meer dan 320.000 mensen aan het werk.

Het is duidelijk dat het vrije beroep een stevige sector is, die een representatieve ondersteuning verdient. De Federatie Vrije Beroepen bundelt de krachten van duizenden individuele leden-vrije beroepsbeoefenaars en 24 representatieve vrije beroepsorganisaties. U vindt de lijst van aangesloten organisaties hierboven terug.

De Federatie doet natuurlijk meer dan cijfers analyseren: belangenbehartiging komt voor ons en onze leden op de eerste plaats. Gelet op de groei van de sector en de uitdagingen die dit meebrengt, blijft het belangrijk dat er op beleidsniveau rekening wordt gehouden met de belangen van het vrije beroep. Er is heel wat concurrentie onder de vrije beroepen en voor velen is het een uitdaging het hoofd boven water te houden. Er is nood aan een

nieuwe ondernemende strategie om die uitdagingen te kunnen aangaan. Vanuit de Federatie willen we daarvoor de nodige handvaten aanreiken. Daarnaast biedt de Federatie diverse activiteiten en opleidingen aan, tracht zij de samenwerking tussen de verschillende vrije beroepen en beroepsbeoefenaars te stimuleren, adviseert zij vrije beroepers waar mogelijk,...

Mocht u bij het lezen van dit werk suggesties of opmerkingen hebben, laat het ons gerust weten op info@federatievrijebroepen.be.

Steeds tot uw dienst.

Anton Smagghe, secretaris-generaal
Tom Bovyn, voorzitter

Inhoudsopgave

De Polsslag	05
1. Voornaamste indicatoren	07
2. Aantal beoefenaars van een vrij beroep	11
3. De sectoren in het vrije beroep	19
3.1. De sector van de gezondheidszorgberoepen	21
3.2. De sector van de juridische beroepen	28
3.3. De sector fiscaal-bouw	35
3.4. De sector van de diverse intellectuele beroepen	42
4. Provinciale cijfers van de vrije beroepen	47
5. De tewerkstelling bij de vrije beroepen	55
6. Bijlage: tabellen	63
6.1. Aantal beoefenaars van een vrij beroep	64
6.2. Aantal starters in een vrij beroep	75
6.3. Aantal stopzettingen in een vrij beroep	80
6.4. Provinciale cijfers van de vrije beroepen	86
6.5. Tewerkstelling bij de vrije beroepen	91

De Polsslag

Sinds 1993 bundelt de Federatie Vrije Beroepen in haar Polsslag van het vrije beroep jaarlijks het beschikbaar statistisch materiaal over haar doelgroep, met name de zelfstandige vrije en intellectuele beroepen. We nemen dit initiatief om het sociaaleconomisch belang van de vrije en intellectuele beroepen in België en Vlaanderen te onderstrepen, en hieruit gepaste acties en aandachtspunten af te leiden.

Onze bronnen

We steunen hiervoor op de cijfers van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) voor het aantal zelfstandige vrije beroepers, het aantal starters en het aantal stopzettingen. Daarnaast baseren we ons op gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) voor de cijfers over de tewerkstelling.

Deze gegevensbronnen bieden de mogelijkheid om sectoren te vergelijken en algemene trends af te leiden. We zijn er ons echter van bewust dat de voorliggende cijfers kunnen afwijken van de gegevens waarover de beroepssectoren individueel beschikken en die op andere manieren werden verzameld.

De opgenomen statistieken hebben enkel betrekking op de zelfstandigen (in hoofd- of bijberoep en zij die actief blijven na het bereiken van de pensioenleeftijd). De beroepsbeoefenaars in dienstverband zijn hier niet inbegrepen.

Bij de opdeling in de statistieken van het RSVZ zijn een aantal kanttekeningen te plaatsen. Zo heeft het RSVZ onder de noemer "vrije beroepen" een eigen selectie van dienstverlenende intellectuele beroepen ondergebracht. Onder deze categorie vallen onder meer privéonderwijs, wetenschappen, letteren, kunsten, diverse intellectuele diensten en mandatarissen van vennootschappen. Daarmee wordt de term "vrij beroep" ruim geïnterpreteerd.

De opdeling "paramedici" en "paramedische beroepen" die wordt gebruikt in de hoofdstukken die gebaseerd zijn op de cijfers van de RSVZ, is niet in overeenstemming met de Belgische wetgeving ter zake en rangschikt hieronder o.m. kinesitherapeuten, logopedisten, psychologen, verpleegkundigen, vroedkundigen, therapeuten, masseurs,...

De RSVZ rangschikt vervolgens onder de noemer "fiscaal/vastgoed" o.m. accountants, landmeters, ingenieurs, e.a. experts. Deze beroepen hebben elk hun eigen kenmerken, doch momenteel is het niet mogelijk om de gegevens voor elk van deze beroepen afzonderlijk weer te geven.

In de eerste 4 hoofdstukken wordt gewerkt met de cijfers van de RSVZ, in het laatste hoofdstuk worden de cijfers van de RSZ gebruikt. De RSZ maakt de indeling van de verschillende beroepen op basis van de NACEBEL-codes, de RSVZ gebruikt andere parameters. Hierdoor worden de beroepen in de verschillende hoofdstukken anders gegroepeerd. Het RSVZ bereidt echter wel de overschakeling naar een

NACE-BEL-codering voor. Eens dit werd doorgevoerd, zal een vergelijking met de gegevens uit het hoofdstuk over de tewerkstelling kunnen worden gemaakt.

Inhoud

In het eerste hoofdstuk geven we de voornaamste indicatoren weer die de plaats van het vrije beroep in het ondernemerslandschap duiden.

In de volgende hoofdstukken wordt aan de hand van grafieken weergegeven hoe het vrije beroep, of bepaalde sectoren binnen het vrije beroep, is samengesteld en welke tendensen we kunnen vaststellen. In het tweede hoofdstuk bekijken we dit voor het vrije beroep in het algemeen. In het derde hoofdstuk zoomen we in op de 4 sectoren in het vrije beroep, nl. de gezondheidszorgberoepen, de juridische beroepen, de beroepen in de sector fiscaal-bouw en de intellectuele beroepen. In een vierde hoofdstuk belichten we de provinciale cijfers om tenslotte te eindigen met de tewerkstelling bij de zelfstandige vrije beroepen in het vijfde hoofdstuk.

Definitie van een vrij beroep

Er bestaat geen universeel geldende definitie van "het vrije beroep". Evenmin is een exhaustieve lijst van vrije beroepen voorhanden.

De Federatie Vrije Beroepen tracht een positieve invulling te geven aan het begrip "vrij beroep" en richt zich tot alle zelfstandige beoefenaars van een dienstverlenend vrij beroep, beantwoordend aan volgende kwalitatieve kenmerken:

- de dienstverlening bestaat hoofdzakelijk uit een intellectuele prestatie;
- dit vergt een belangrijke voorafgaande opleiding en permanente vorming;
- de beoefenaar draagt persoonlijk de verantwoordelijkheid voor de uitoefening van het beroep;
- de dienstverlening gebeurt op een onafhankelijke wijze: de beoefenaar handelt daarbij zowel in het belang van de opdrachtgever, cliënt of patiënt, als in het algemeen belang;
- de beroepsuitoefening is onderworpen aan een deontologie, die in het beroepsstatuut vastgelegd is, hetzij bij wet, hetzij bij autonome beslissing van de betrokken beroepsorganisatie. Dit beroepsstatuut beoogt het garanderen en bevorderen van de professionaliteit, de kwaliteit en de vertrouwensrelatie met de opdrachtgever, cliënt of patiënt. Op de naleving van de deontologie en het beroepsstatuut wordt toezicht uitgeoefend door een toezichthoudend orgaan.

Meer informatie?

We opteren ervoor om de meest relevante en sprekende cijfers weer te geven aan de hand van grafieken en infographics. De uitgebreide tabellen met alle cijfers vindt u in de bijlagen. Heeft u na het lezen van dit verslag nog vragen of wilt u de specifieke cijfers voor een bepaald beroep bekijken? Aarzel dan niet om ons te contacteren en wij bekijken hoe wij u verder kunnen helpen.

Augustus 2022

1. Voornaamste indicatoren

In deze Polsslag 2022 zetten zich een aantal trends, die we eerder reeds vaststelden, duidelijk door. Zij zullen het profiel en sociaaleconomisch gewicht van de vrije en intellectuele beroepen steeds meer beïnvloeden. Het economische beleid dient hiermee rekening te houden.

Aantal zelfstandige beoefenaars van een vrij en intellectueel beroep

Eind 2021 waren er in België 393.878 zelfstandige beoefenaars van een vrij beroep actief, op een totaal van 1.230.419 zelfstandigen. De vrije beroepen vertegenwoordigen bijna één derde of 32,01% van het totaal aantal zelfstandigen. Dat is een pak meer dan tien jaar geleden. In 2011 was het aandeel van het vrije beroep goed voor bijna één vierde ofwel 25,93% van het totaal aantal zelfstandigen. Het afgelopen jaar groeide de sector van de vrije beroepen met 6,08%.

De sector van de intellectuele diensten was in 2021 het grootst, met 201.813 beroepsbeoefenaars of 51,24% van het totale aantal vrije beroepen. De zorgsector is de tweede grootste (32,39%).

De voorbije 5 jaar manifesteerde zich een stijgende trend in de meeste sectoren van het vrije beroep. De sterkste groeiers zijn de gezondheidsberoepen (+ 34,05%), gevolgd door de intellectuele diensten (+ 28,74%), de bouw sector (+ 8,04%) en de juridische sector (+ 7,40%).

In 2021 is meer dan de helft van de vrije beroepers gevestigd in Vlaanderen (58,05%). Drie op tien is gevestigd in Wallonië (28,91%) en 11,56% van de vrije beroepers is gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In 2021 waren de mannen nog steeds in de meerderheid tegenover hun vrouwelijke collega's: 53,95% tegenover 46,05% (ofwel 212.504 mannen tegenover 181.374 vrouwen). Tien jaar geleden was de verhouding nog 57,59% tegenover 42,40%.

Het is duidelijk dat vrouwelijke beroepsbeoefenaars aan een echte opmars bezig. In absolute cijfers vertaalt dit percentage zich in +74.743 vrouwen tegenover +67.743 mannen.

Opgesplitst naar de aard van de activiteit, wordt het vrije beroep voornamelijk beoefend als hoofdactiviteit (61,47%) en veel minder (28,97%) in bijberoep. Bijna één op tien (9,56%) is nog beroepsactief ondanks het bereiken van de gebruikelijke pensioenleeftijd.

Starters

In 2021 zijn 127.976 personen gestart in een zelfstandige activiteit, van wie bijna één derde in een vrij beroep (30,82% of 39.448 personen) zodat het vrije beroep de sector is met het grootste aantal starters.

In 2021 startte meer dan de helft van de vrije beroepers in het Vlaams Gewest (23.591 personen of 59,80%), dat is bijna dubbel zoveel als in het Waals Gewest (25,50% of 10.061 personen). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest startten 5.286 personen in een vrij beroep, ofwel 13,40% van het totaal aantal starters. Deze verhoudingen komen min of meer overeen met het gemiddeld aantal beoefenaars per gewest.

De man-vrouwverhouding is bij de starters ongeveer gelijk verdeeld. Voor het vijfde jaar op rij startten evenwel net iets meer vrouwen dan mannen in een vrij beroep (52,94% tegenover 47,06% mannen). De helft startte vóór het 35e levensjaar (52,55% of 20.729 personen). De meeste beoefenaars van een vrij beroep startten tussen de leeftijd van 25 tot 35 jaar (37,45%). Ook de leeftijd van 35 tot 45 jaar is een populair startmoment (23,97%). Er waren 6.081 startende 50-plussers in het vrije beroep.

De startersquote – de verhouding tussen het aantal starters en het totaal van de actieve beroepsbeoefenaars – voor het jaar 2021 bedraagt voor de vrije beroepen 9,98 per 100 beroepsbeoefenaars. Hoe hoger de startersquote, hoe groter de instroom. Vorig jaar bedroeg de startersquote nog 10,65.

Stopzettingen

Met 13.335 stopzettingen of 25,46% van het totaal aantal stopzettingen komt de sector van het vrije beroep op de derde plaats in het aantal stopzettingen. Tegenover 2020 waren er in 2021 5,72% meer stoppers wat een groot verschil is met de voorbije 5 jaar.

Het grootste aantal stopzettingen vinden we bij de intellectuele diensten (55,42%) en paramedici (20,98%). De man-vrouwverdeling is bij het aantal stoppers nagenoeg gelijk verdeeld (47,43% tegenover 52,47%). We stellen vast dat het verschil tussen het aantal mannelijke en vrouwelijke stoppers jaar na jaar kleiner wordt.

Opmerkelijk is het grote aantal stopzettingen bij de 25- tot 45-jarigen. 31,32% stopt tussen de 25 en 35 jaar, 19,68% stopt tussen de 35 en 45 jaar. Op beroepsniveau zien we een grote uitval bij de jonge beroepsbeoefenaars (25-35 jaar) bij de advocaten (61,29%), architecten (45,54%), dierenartsen (48,45%) en paramedici (42,17%) artsen (28,14%). Een mogelijke verklaring is het groot aantal studenten dat uit de opleiding uitstroomt en dat kort na de stage beslist om te stoppen als zelfstandige.

Tewerkstelling

In 2021 stelden de vrije beroepen 342.002 werknemers tewerk. In de periode 2011-2021 steeg de tewerkstelling bij de vrije beroepen met 32,48% (+83.845 werknemers). De toename van de tewerkstelling vertoont zich in alle sectoren. De voorbije 10 jaar deed de grootste groei zich voor in de sector van de overige intellectuele diensten (44,69%). In de klassieke vrije beroepen deed de grootste groei zich voor in de zorgsector met 21,83%.

Nemen we enkel het voorbije jaar onder de loep, dan noteren we een totale stijging van 4,90% over het hele vrije beroep. Als we de evolutie bekijken over de laatste vijf jaar dan zien we dat alle sectoren een positieve groei optekenen. In de "klassieke" sectoren van het vrije beroep deed er zich een daling voor in de juridische sector van -1,03% of 185

arbeidsplaatsen minder. De grootste groei deed zich voor in de bouwkundige sector met 24,62%, goed voor 9.165 extra arbeidsplaatsen.

De meerderheid van de werknemers in de sector van de vrije beroepen was in 2021 gesitueerd in het Vlaams Gewest: 195.065 arbeidsplaatsen, ofwel 57,14% van alle arbeidsplaatsen. Op de tweede plaats komt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (77.684 werknemers of 22,76%), op de derde plaats gevolgd door het Waals Gewest met 68.636 werknemers of 20,11%.

In 2021 stelden 46.176 vrije beroepsbeoefenaars personeel tewerk. Van de klassieke vrije beroepen was de zorgsector de grootste werkgever.

Met 342.002 werknemers en 46.176 werkgevers in het vrije beroep komen we op een gemiddelde van 7,40 werknemers per werkgever in het vrije beroep.

Betekenis iconen

Gezondheidszorgberoepen

Apothekers, artsen, dierenartsen, diëtisten, kinesitherapeuten, logopedisten, podologen, psychologen, seksuologen, tandartsen, verpleegkundigen, vroedvrouwen, ...

Juridische beroepen

Advocaten, gerechtsdeurwaarders, notarissen, overige rechtskundige dienstverlening, ...

Economische beroepen | Fiscaal/Vastgoed

Accountants, agenten en makelaars, bankdiensten, bedrijfsrevisoren, belastingconsulenten, boekhouders, fiscalisten, vastgoedexperten, ...

Bouwkundige beroepen

Architecten, ingenieurs, interieurarchitecten, landmeters-experten, schatters, stedenbouwkundige tuin- en landschapsarchitecten, ...

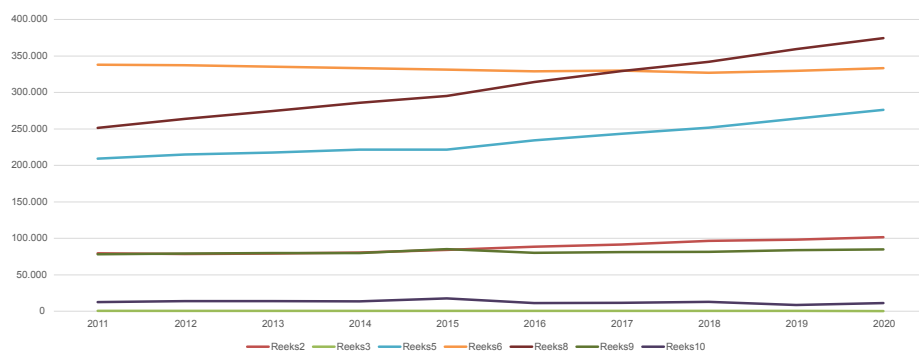
Intellectuele beroepen

Arbeidsbemiddeling, computerconsultancy-activiteiten, intellectuele diensten en mandatarissen van vennootschappen, kunsten, letteren, privé-onderwijs, risico-analisten, vertalers en tolken, verzekeringsagenten, wetenschappen, ... zie volledige lijst hoofdstuk 7.5

2. Aantal beoefenaars van een vrij beroep

Aantal beoefenaars van een vrij beroep

Aantal zelfstandigen per sector
evolutie 2011-2021 (RSVZ)

Vrije beroepen grootste zelfstandigensector

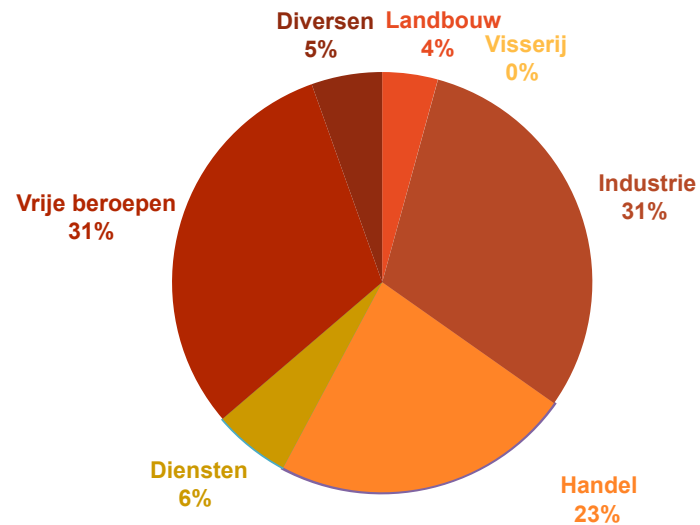
België telde in 2021 1.230.419 zelfstandigen, dat zijn er 47.672 meer dan in 2020.

32,01% van het totaal aantal zelfstandigen is actief in het vrije beroep. Dat maakt dat het vrije beroep, met 393.878 beroepsbeoefenaars, de grootste groep binnen het zelfstandigenlandschap is. Daarnaast is het vrije beroep ook de groep zelfstandigen waarin de sterkste aangroei kan worden vastgesteld: de voorbije 10 jaar kende het vrije beroep een aangroei van 56,63%, de voorbije 5 jaar een aangroei van 25,29% en het voorbije jaar een aangroei van 5,%. Het gaat dus om een erg stabiele groei van iets meer dan 5% per jaar (**tabel 6.1.1**).

De op één na grootste groep zelfstandigen is die van de handel, waarin 339.486 personen actief waren in 2021, goed voor 27,59% van het totaal aantal zelfstandigen. Het aantal zelfstandigen actief in de handel is de voorbije 10 jaar quasi gelijk gebleven.

De groep met de op één na grootste aangroei is de nijverheid. Daar kan over de voorbije 10 jaar een aangroei van 39,50% worden vastgesteld.

Aantal starters in een zelfstandige activiteit (2021)

Het vrije beroep kent het op een na grootste aantal starters

In 2021 startten 127.976 personen als zelfstandige, in 2020 waren dat er 116.597. Iets meer dan 30% of 39.448 personen hiervan startte als vrije of intellectuele beroeper. Met deze cijfers belandt het vrije beroep nipt op de eerste plaats wat betreft het aantal starters. De tweede plaats gaat de industrie, waar in 2019 39.011 starters werden geteld (**tabel 6.2.1**).

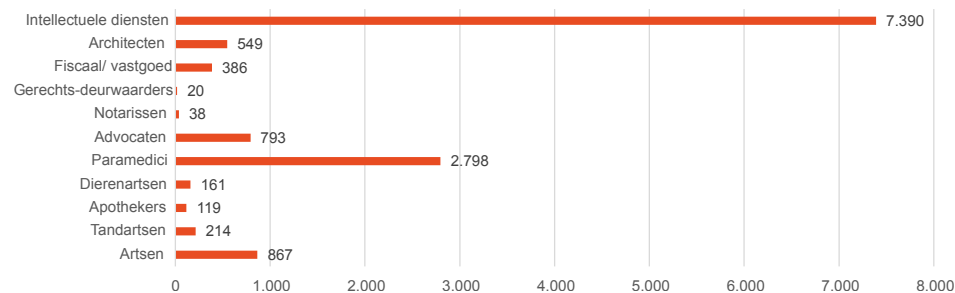
Waar er vorig jaar een daling (-8%) was van het aantal starters in het vrije beroep, is er nu opnieuw een stijging van 12%. Over een tijdspanne van 5 jaar (2016- 2021), stellen we een stijging vast van maar liefst 24,49%.

Bekijken we het aantal starters in het vrije beroep per gewest, dan stellen we vast dat het overgrote deel van het aantal starters dit deed in het Vlaamse Gewest (59,80%), gevolgd door het Waalse Gewest (25,50%) en het Brusselse Gewest (13,40%). Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die van 2019.

De helft van het aantal vrije beroepers (52,55%) start voor hun 35ste levensjaar. Nadien neemt het aantal starters af naarmate de pensioenleeftijd nadert, met een opflakking in de leeftijdscategorieën 65-70 jaar en 70-75 jaar (**tabel 6.2.2 en 6.2.3**).

Aantal beoefenaars van een vrij beroep

Aantal stopzettingen als zelfstandige in een vrij beroep per sector (2021)

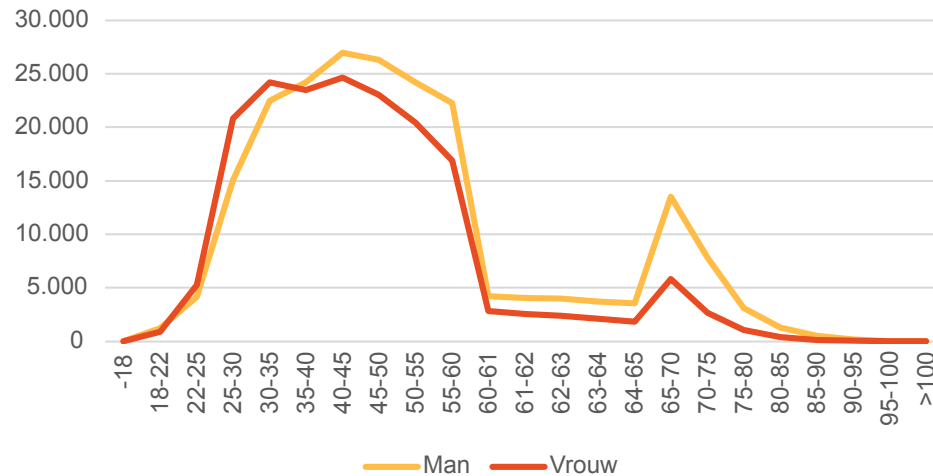

Aantal stopzettingen in het vrije beroep blijft stijgen

In 2021 waren er in het totaal 52.369 zelfstandigen die hun zaak/activiteit hebben stopgezet. Het grootste relatief aandeel stopzettingen vinden we in de handel (29,92%) en de nijverheid (29,41%). Met 13.335 (25,46%) stopzettingen komt het vrije beroep op de derde plaats. Voor het vrije beroep betekent dit dat het aantal stoppers gestegen met 5,72% ten opzichte van vorig jaar.

Beschouwen we de afgelopen vijf jaar dan zien we dat het aantal stopzettingen met 12,92% gestegen is over alle zelfstandige activiteiten heen. In het vrije beroep is het aantal stoppers quasi stabiel gebleven met een daling van 0,10% en het staat hiermee op de laatste plaats. De handel (27,99%) en de landbouw (13,62%) kenden het grootste aantal stoppers (**tabel 6.3.1**).

Verhouding man-vrouw per leeftijd

Mannen nog steeds in de meerderheid, vrouwen maken opmars

Hoewel de kloof steeds kleiner wordt, waren in 2021 de mannen nog steeds in de meerderheid tegenover hun vrouwelijke collega's: respectievelijk 53,95% tegenover 46,05% (ofwel 212.504 mannen tegenover 181.374 vrouwen), vijf jaar geleden was die verhouding nog 55,61% tegenover 44,38%.

Wanneer we echter enkel naar de jongste groep vrije beroepsbeoefenaars kijken, nl. de groep tot 35 jaar, stellen we vast dat vrouwen daar wel in de meerderheid zijn met 54,41% tegenover 45,59%. In absolute cijfers, betekent dit dat er in de leeftijdscategorie van 18 tot 35 jaar 51.158 vrouwelijke vrije beroepsbeoefenaars actief zijn tegenover 42.863 mannelijke (tabel 6.1.2).

Het verloop van het afgelopen decennium (2011-2021) bevestigt deze tendens. De toename van het relatief aandeel vrouwelijke vrije beroepers tikt af op 70,09% tegenover 46,58% bij de mannen. In absolute cijfers vertaalt dit percentage zich in +74.743 vrouwen en +67.671 mannen. De verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke vrije beroepsbeoefenaars verschilt per sector. Deze verhoudingen per sector worden besproken in het volgende hoofdstuk (tabel 6.1.6).

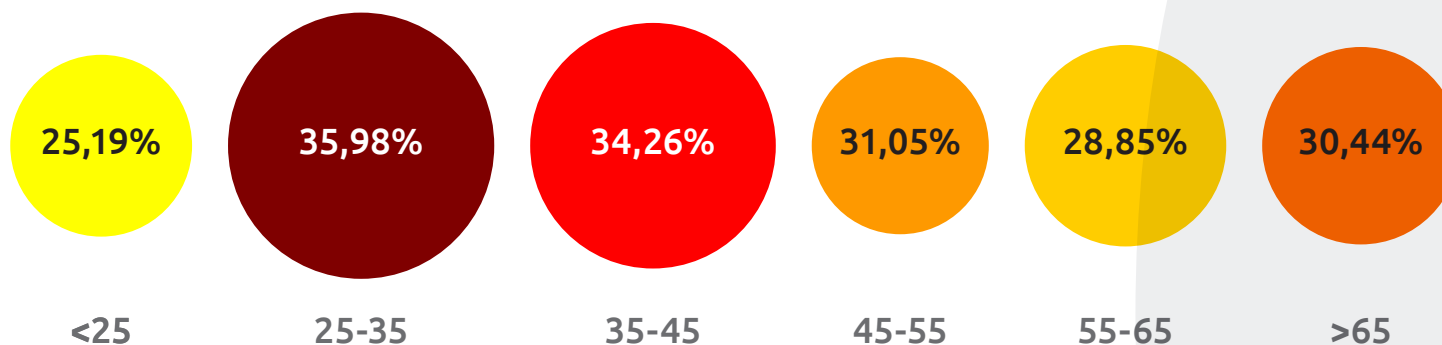
Aantal beoefenaars van een vrij beroep

Vrije beroepen jonger in verhouding tot alle zelfstandigen

Van het totale aantal zelfstandigen in België is 32,01% actief in het vrije beroep. Als we het aandeel bekijken per leeftijdscategorie zien we dat er in verhouding tot het totale aantal zelfstandigen in de leeftijdsgroepen van 25 tot 35 jaar en 35 tot 45 jaar gemiddeld een groter aandeel vrije beroepers actief is met respectievelijk 35,98% en 34,26%.

Van het totale aantal vrije beroepsbeoefenaars is de grootste groep actief tussen 35 en 45 jaar (25,20%). Ter vergelijking, de grootste groep van alle zelfstandigen samen is die tussen de 45 en 55 jaar (24,59%).

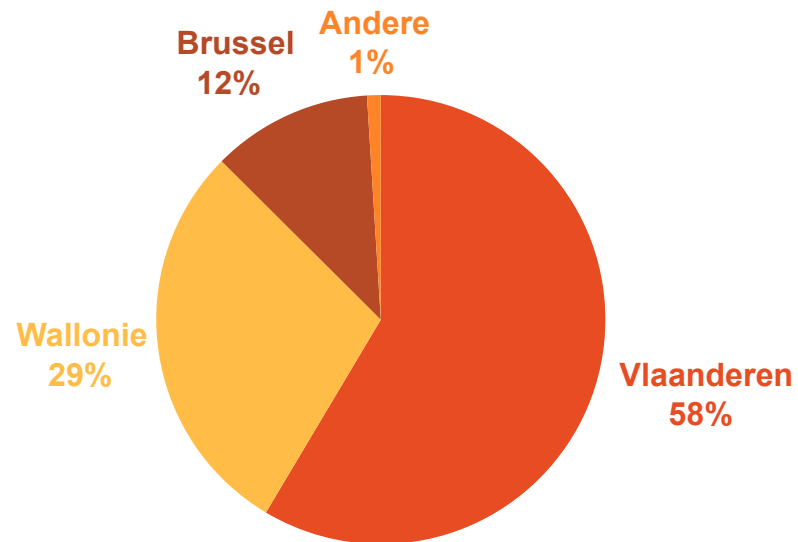
Zowel in het vrije beroep als bij de andere zelfstandige ondernemers, neemt het aantal actieven af naarmate de pensioenleeftijd nadert waarna er opnieuw een plotse stijging is in de leeftijdscategorieën 65 tot 70 jaar en 70 tot 75 jaar (zie ook de figuur op de vorige pagina) (**tabel 6.1.2**).

* Relatief aandeel vrije beroepen in verhouding tot het totale aantal zelfstandigen per leeftijdscategorie

Aantal zelfstandige beoefenaars van een vrij beroep per regio

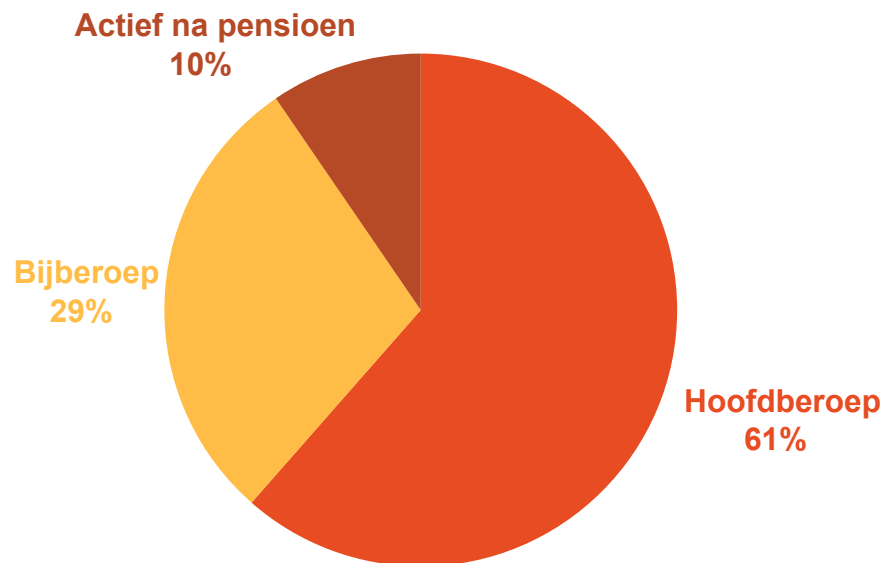
Vrije beroepen vooral in Vlaanderen

58,55% van de vrije beroepers is gevestigd in Vlaanderen, slechts 28,91% in Wallonië en 11,56% is actief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze percentages zijn gelijklopend met de cijfers van eerdere jaren.

Vlaanderen is niet enkel de regio met het grootste aantal vrije beroepsbeoefenaars, het is ook de snelst groeiende regio. Het voorbije jaar (2020-2021) was er in Vlaanderen een toename van 5,67% van het aantal vrije beroepsbeoefenaars. In Wallonië bedroeg deze toename 4,18%, in Brussel 3,60%. Ook wanneer we de groei over de laatste 10 jaar bekijken (2011-2021), blijkt Vlaanderen de grootste aangroei van vrije beroepsbeoefenaars te kennen (61,51%), gevolgd door Wallonië (49,54%) en Brussel (48,13%) (tabel 6.1.5).

Aantal beoefenaars van een vrij beroep

Aantal vrije beroepers per aard van activiteit (2021)

Net geen 63% vrije beroepers actief in hoofdberoep

Opgesplitst naar aard van activiteit, wordt het vrije beroep duidelijk beoefend als hoofdactiviteit (61,47%), en veel minder (28,97%) in bijberoep. Daarnaast is 9,56% nog beroepsactief na pensioenleeftijd.

De verhouding tussen mannen en vrouwen verschilt naargelang de activiteit in hoofd- of bijberoep wordt uitgeoefend. Het aandeel zelfstandigen dat de vrije beroepsactiviteit in hoofdberoep uitoefent, bestaat voor 54,43% uit mannen en voor 45,57% uit vrouwen. Voor de vrije beroepsbeoefenaars in bijberoep ligt de verhouding anders, daar zijn iets meer dan de helft van de actieven vrouwen (53,38%) en zijn de mannen net in de minderheid (46,62%) (tabel 6.1.10).

3. De sectoren in het vrije beroep

De sectoren van het vrije beroep

In dit hoofdstuk deelden we de vrije beroepsbeoefenaars op in de volgende vier sectoren:

1. **De gezondheidszorgberoepen*: apothekers, artsen, dierenartsen, paramedici en tandartsen**
2. **De juridische beroepen: advocaten, gerechtsdeurwaarders en notarissen**
3. **De cluster fiscaal-bouw*: accountants, architecten, experts, ingenieurs en landmeters**
4. **Diverse intellectuele beroepen: kunsten, letteren, privéonderwijs, wetenschap,...**

We bespreken deze sectoren hieronder afzonderlijk en zoomen voor zover mogelijk in op de beroepen binnen deze sectoren.

Meer gedetailleerde info en cijfermateriaal over een bepaalde sector of een bepaald beroep kan u terugvinden in de tabellen in bijlage. Wanneer deze gegevens onvoldoende zijn, kan u de Federatie Vrije Beroepen steeds contacteren om bijkomend cijfermateriaal te verkrijgen.

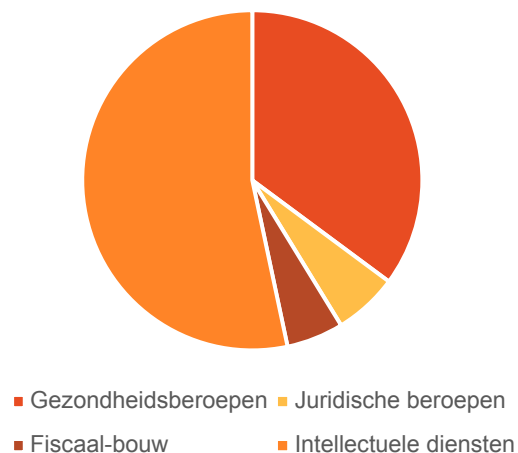
*De gezondheidsberoepen: de opdeling “paramedici” en “paramedische beroepen” die wordt gebruikt in de hoofdstukken die gebaseerd zijn op de cijfers van de RSVZ, is niet in overeenstemming met de Belgische wetgeving ter zake en rangschikt hieronder o.m. kinesitherapeuten, logopedisten, psychologen, verpleegkundigen, vroedkundigen, therapeuten, masseurs,...

*De cluster fiscaal-bouw: de RSVZ rangschikt vervolgens onder de noemer “fiscaal/vastgoed” o.m. accountants, landmeters, ingenieurs, e.a. experten. Deze beroepen hebben elk hun eigen kenmerken, doch momenteel is het niet mogelijk om de gegevens voor elk van deze beroepen afzonderlijk weer te geven.

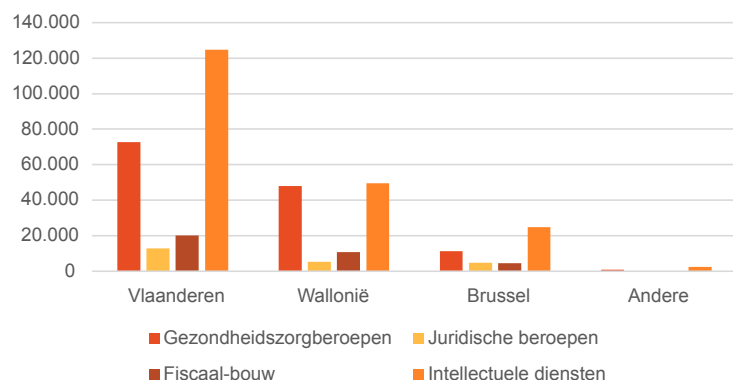
3.1. De sector van de gezondheidszorgberoepen

De sectoren van het vrije beroep // De gezondheidsberoepen

Sectoren van het vrije beroep (2021)

Sectoren per regio (2021)

De gezondheidsberoepen: de op een na grootste sector

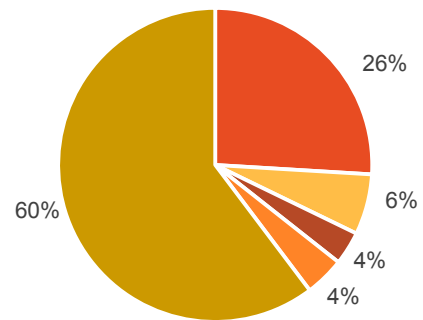
Van de 393.878 vrije beroepsbeoefenaars die in 2021 actief waren, maakten er 133.026 deel uit van de sector van de gezondheidsberoepen. Op de sector van de intellectuele diensten na, is de sector van de gezondheidsberoepen met 34% de grootste sector van het vrije beroep.

Wanneer we het aantal vrije beroepsbeoefenaars actief in de gezondheidssector vergelijken met het totaal aantal zelfstandigen in België (1.230.419), stellen we vast dat zij 10% van het totaal aantal zelfstandigen uitmaken.

Over de voorbije 5 jaar kenden de gezondheidsberoepen een aangroei van 14,20%. Daarmee is de gezondheidssector, op de sector van de intellectuele diensten na, de snelst groeiende sector in het vrije beroep. Binnen de vrije zorgberoepen is de groep van de paramedici de snelst groeiende. Daarin kan over de voorbije 5 jaar een aangroei van 19,19% worden vastgesteld. Bij de apothekers kon maar een aangroei van 2,44% worden vastgesteld. **(tabel 6.1.4 en 6.1.1)**

Ook wanneer we de sectoren per gewest bekijken, blijkt de sector van de gezondheidsberoepen de op één na grootste te zijn in zowel Vlaanderen (31%), Wallonië (42%), als Brussel (25%). Enkel de sector van de intellectuele diensten doet het beter in de 3 gewesten. **(tabel 6.1.9)**

Gezondheidsberoepen 2021

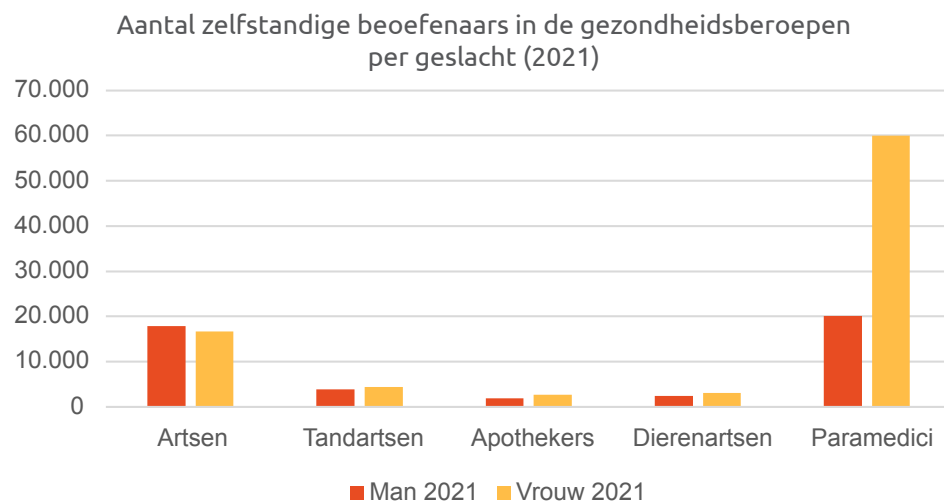

■ Artsen ■ Tandartsen ■ Apothekers ■ Dierenartsen ■ Paramedici *

De paramedici vormen de grootste groep binnen de gezondheidssector

Binnen de gezondheidssector maken we de opsplitsing tussen de apothekers, artsen, dierenartsen, paramedici (o.a. kinesitherapeuten, logopedisten, psychologen, verpleegkundigen, vroedvrouwen,...) en tandartsen. Binnen deze categorieën zijn de paramedici de grootste groep met 60%, zij worden opgevolgd door de artsen met 26%, de tandartsen met 6%, de dierenartsen met 4% en de apothekers met 3%. In absolute getallen betekent dit dat de paramedici met 80.192 zijn, de artsen met 34.532, de tandartsen met 8.297, de dierenartsen met 5.437 en de apothekers met 4.568 (**tabel 6.1.4**).

De sectoren van het vrije beroep // De gezondheidsberoepen

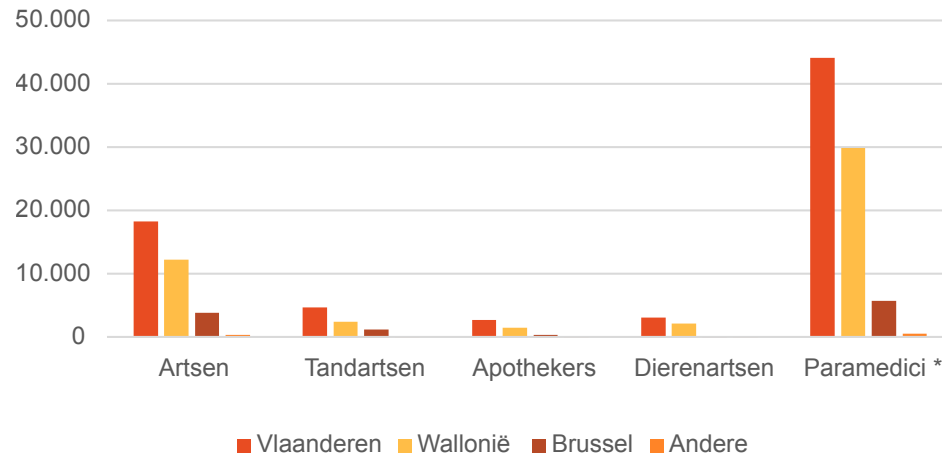
Vrouwen in de meerderheid in de zorg

Zoals hiervoor aangegeven, kent het vrije beroep een stevige vrouwelijke opmars. De voorbije 10 jaar (2011-2021) steeg het aantal vrouwen actief in een vrij zorgberoep met 60,70%. Met een totaal percentage van 65,23% aan vrouwelijke vrije beroepsbeoefenaars, is de zorgsector de enige sector in het vrije beroep die voornamelijk door vrouwen wordt bemand. In alle andere sectoren vormen de mannelijke vrije beroepsbeoefenaars de meerderheid met een gemiddelde van 54% over het hele vrije beroep.

Zoomen we in op de beroepen binnen de zorgsector, dan stellen we vast er meer vrouwelijke beroepsbeoefenaars actief zijn bij de paramedische beroepen (74,84%), gevolgd door de apothekers (58,95%), de dierenartsen (55,80%) en de tandartsen (52,91%). Enkel bij de artsen zijn de mannen nipt in de meerderheid met 51,81% tegenover 48,19% vrouwen (**tabel 6.1.7**).

Geografische spreiding gezondheidsberoepen (2021)

Geografische verdeling gelijkaardig in de 3 gewesten

De geografische spreiding van de gezondheidsberoepen ligt in lijn met deze van de vrije beroepen in het algemeen.

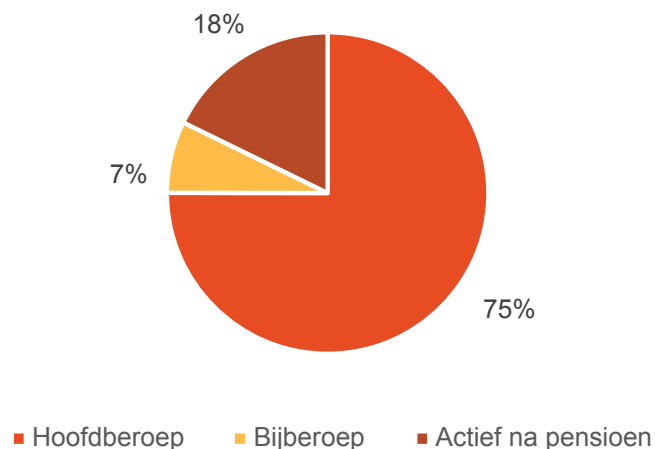
54,69% van de gezondheidszorgberoepsbeoefenaars is gevestigd in Vlaanderen, 36,11% in Wallonië en 8,48% in Brussel.

In Vlaanderen zijn er 44.093 paramedici actief, 18.198 artsen, 4.660 tandartsen, 3.079 dierenartsen en 2.728 apothekers.

In Wallonië zijn de verhoudingen gelijkaardig met 29.818 paramedici, 12.201 artsen, 2.403 tandartsen, 2.143 dierenartsen en 1.470 apothekers.

Bekijken we het Brusselse Gewest, dan zien we min of meer dezelfde verhoudingen met als verschil dat de dierenartsen daar de kleinste groep vormen i.p.v. de apothekers. In absolute getallen zijn er in het Brusselse Gewest 5.750 paramedici, 3.827 artsen, 1.159 tandartsen, 348 apothekers en 190 dierenartsen (**tabel 6.1.9**).

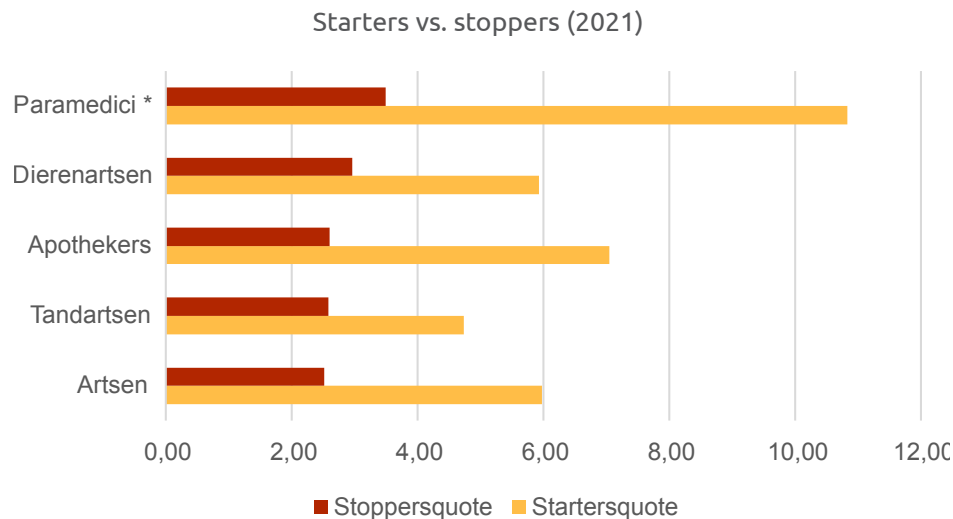
Gezondheidsberoepen naargelang de aard van de activiteit (2021)

Gezondheidsberoepen vooral actief in hoofdberoep

64,01% van de personen die een vrij gezondheidsberoep uitoefenen, doet dit in hoofdberoep, 26,61% in bijberoep en 9,38% doet dit na de pensioenleeftijd. Vergelijken we deze percentages met het gemiddelde overheen het hele vrije beroep, dan stellen we vast dat er in de zorgberoepen iets meer wordt gekozen voor een activiteit in hoofdberoep dan in de andere vrije beroepen (64,01% tegenover 61,47%). Zodoende zijn er in de zorgberoepen iets minder personen actief in bijberoep dan in de rest van het vrije beroep (26,61% tegenover 28,97%).

Onder de zorgberoepen zijn de paramedische beroepen overduidelijk het populairste om in bijberoep te worden uitgeoefend: 39,72% van de paramedici is actief in bijberoep. Ter vergelijking: bij de artsen is dit slechts 7,22%, bij de tandartsen 2,01%, bij de apothekers 10,38% en bij de dierenartsen 7,61% (tabel 6.1.10).

Starters vs. Stoppers

In 2021 telden de vrije gezondheidsberoepen 11.783 starters, dat waren er 1.807 meer dan in 2020. De starters in de gezondheidsberoepen vormen 29,87% van het totaal aantal starters in het vrije beroep.

Het grootste aantal starters stellen we vast bij de paramedische beroepen, in 2021 startten er immers 8.683 personen met hun vrije beroepsactiviteit als paramedicus. De grootste stijger onder de starters zijn de apothekers, zij gingen van 150 starters in 2020 naar 322 starters in 2021, dit betekent een stijging van 114,67% (tabel 6.2.4 en 6.2.1).

4.159 personen zetten in 2021 hun activiteiten in een vrij gezondheidsberoep stop; dat waren er 274 meer dan in 2020. De stoppers in de gezondheidsberoepen vormen 31,19% van het totaal aantal stoppers in het vrije beroep.

Het grootste aantal stoppers vinden we terug bij de paramedici (2.798) gevolgd door de artsen (867), de tandartsen (214), de dierenartsen (161) en de apothekers (119) (tabel 6.3.2 en 6.3.1).

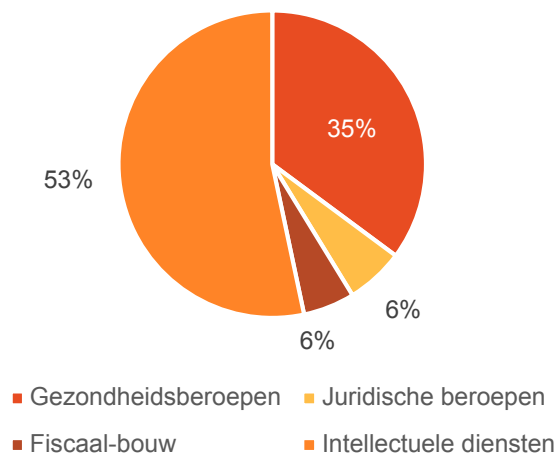
De startersquote geeft een beeld van het aantal starters per 100 beroepsbeoefenaars. De stoppersquote geeft het aantal stoppers per 100 beroepsbeoefenaars weer.

Zo zien we dat er voor elke 11 paramedici die starten, er 4 stoppen. Voor elke 7 apothekers die starten, stoppen er 3; voor elke 6 artsen die starten, stoppen er 3; voor elke 6 dierenartsen die starten, stoppen er 3; voor elke 5 tandartsen die starten, stoppen er 3.

De startersquote van de tandartsen is de laagste in vergelijking met de algemene startersquote in het vrije beroep (10,02). Wat betreft de stoppersquote, staan de artsen het verste af van het gemiddelde in het vrije beroep: nl. 2,51 tegenover 3,39.

3.2. De sector van de juridische beroepen

Sectoren van het vrije beroep (2021)

De juridische sector

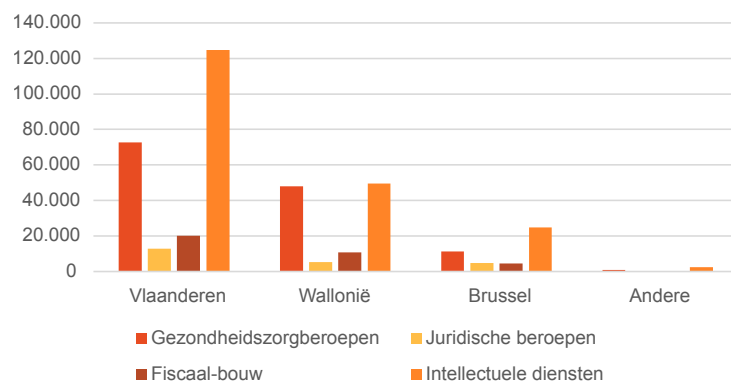
Van de 393.878 vrije beroepsbeoefenaars die in 2021 actief waren, maakten er 23.098 deel uit van de sector van de juridische beroepen. Met een percentage van net geen 6% is de juridische sector de kleinste sector onder de vrije beroepen (tabel 6.1.1).

Wanneer we het aantal vrije beroepsbeoefenaars actief in de juridische sector vergelijken met het totaal aantal zelfstandigen in België (1.230.419), stellen we vast dat zij in 2021 net geen 2% van het totaal aantal zelfstandigen uitmaakten.

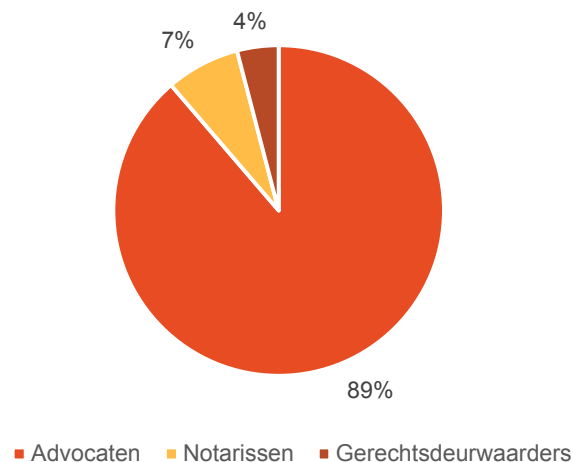
Over de voorbije 5 jaar kende de juridische sector een aangroei van 5,76%. Ter vergelijking: de sector van de gezondheidszorgberoepen kende over diezelfde periode een groei van 14,20% en de sector van de intellectuele diensten kende een groei van 28,74% (tabel 6.1.4).

Wanneer we de regio's afzonderlijk bekijken, is de juridische sector de kleinste in zowel Vlaanderen (5,62%) als Wallonië (4,63%). In het Brusselse Gewest overstijgt de juridische sector de sector fiscaal-vastgoed met 10,36% tegenover 8,13% (tabel 6.1.9).

Sectoren per regio (2021)

Samenstelling juridische sector (2021)

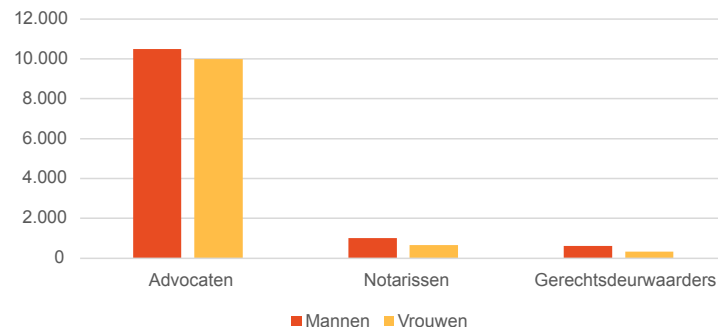

90% van de juridische sector zijn advocaten

Binnen de juridische sector zijn de advocaten de snelst groeiende beroepsgroep. De voorbije 5 jaar (2017-2021) kende het beroep een aangroei van 6,47%. De notarissen en gerechtsdeurwaarders kenden daarentegen slechts een aangroei van respectievelijk 0,60% en 0,32%. Bekijken we enkel het voorbije jaar (2020-2021) dan stellen we bij de advocaten een groei van 1,73% vast, bij de notarissen geen aangroei noch daling, en bij de gerechtsdeurwaarders een aangroei van 0,54% (**tabel 6.1.4**).

De advocaten vormen de grootste beroepsgroep binnen de juridische sector, in 2021 waren zij met 20.491. De notarissen en gerechtsdeurwaarders zijn met heel wat minder, nl. respectievelijk 1.669 en 938.

Verhouding man-vrouw in de juridische sector (2021)

Mannen nog nipt in de meerderheid bij de juridische beroepen

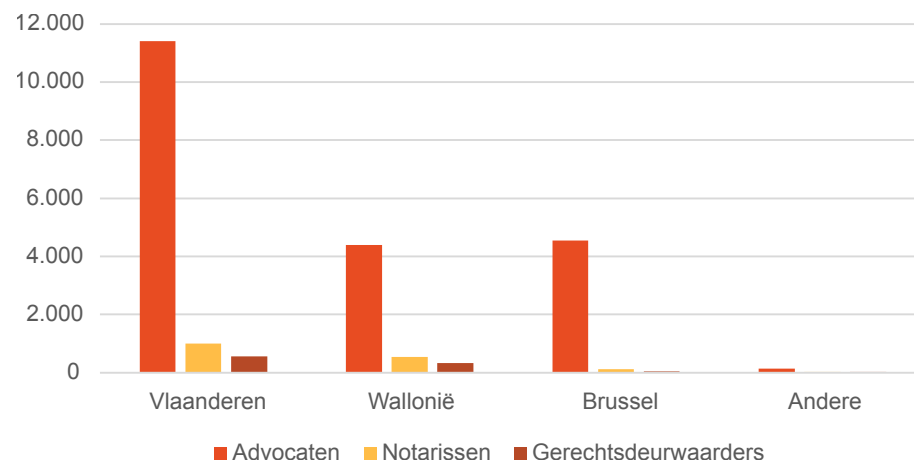
Zoals hiervoor aangegeven, kent het vrije beroep een stevige vrouwelijke opmars. De voorbije 10 jaar (2009-2019) steeg het aantal vrouwen actief in de juridische sector met 32,12%. Met een totaal percentage van 47,51% aan vrouwelijke vrije beroepsbeoefenaars, is de juridische sector de sector met het op één na grootste percentage vrouwelijke beroepsbeoefenaars. De zorgsector is de enige sector waarin vrouwen de meerderheid vormen met 65,23%.

In alle andere sectoren vormen de mannelijke vrije beroepsbeoefenaars de meerderheid met een gemiddelde van 53,95% mannen tegenover 46,05% vrouwen over het hele vrije beroep. De juridische sector doet het dus iets beter dan gemiddeld op vlak van vrouwelijke beroepsbeoefenaars.

Als we kijken naar de beroepen binnen de juridische sector, dan stellen we het grootste percentage vrouwelijke beroepsbeoefenaars vast binnen de advocatuur (48,74%), gevolgd door de notarissen en de gerechtsdeurwaarders die elkaar nauw opvolgen met respectievelijk 39,66% en 34,83% (**tabel 6.1.7**).

De sectoren van het vrije beroep // De juridische beroepen

Geografische spreiding juridische beroepen (2021)

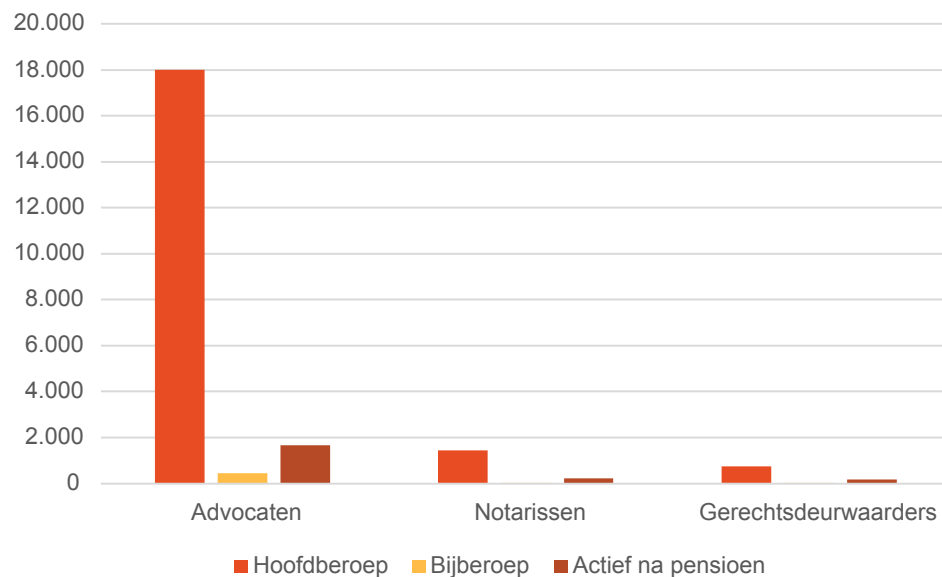
Het Brusselse Gewest vooral populair bij de advocaten

Van de 23.098 juridische vrije beroepers zijn er 12.470 actief in Vlaanderen, 5.267 in Wallonië en 4.716 in Brussel. Uitgedrukt in percentages betekent dit dat 53,99% van de juridische vrije beroepsbeoefenaars in Vlaanderen is gevestigd, 22,80% in Wallonië en 20,42% in Brussel. Vergelijken we deze percentages met die van het vrije beroep in het algemeen (58,55% gevestigd in Vlaanderen tegenover 28,91% in Wallonië en 11,56% in Brussel), dan stellen we vast dat juridische vrije beroepers er meer dan andere vrije beroepers voor opteren om zich in Brussel te vestigen.

Voorals binnen de advocatuur is het Brussels Gewest populair, maar liefst 22,21% van de advocaten kiest ervoor om zich daar te vestigen. Geen enkele vrije beroepsgroep overstijgt dit percentage. De beroepsgroep die het dichtst in de buurt komt zijn de architecten, waar 16,56% ervoor kiest om zich in Brussel te vestigen (**tabel 6.1.9**).

De juridische sectoren naar de aard van het beroep (2021)

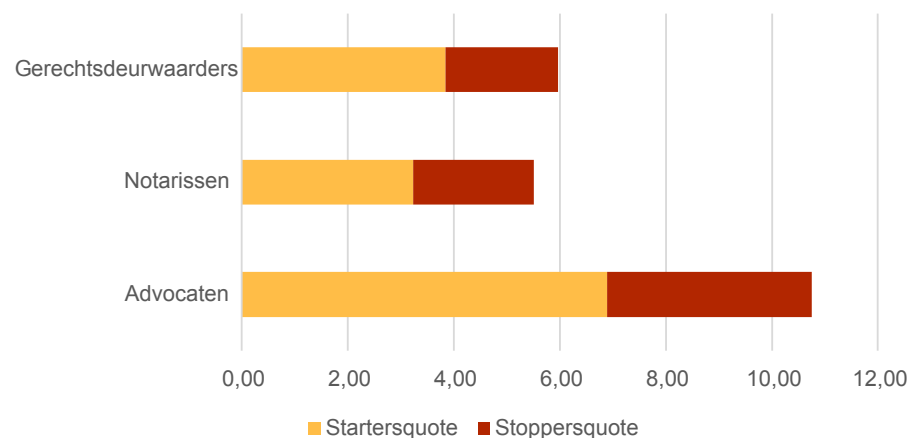

Juridische sector bovengemiddeld actief in hoofdberoep

87,32% van de juridische vrije beroepen oefent zijn activiteit uit in hoofdberoep, 3,82% in bijberoep en 8,86% is actief na het bereiken van de pensioenleeftijd. Juridische beroepen kiezen er meer dan gemiddeld voor om hun activiteit in hoofdberoep uit te oefenen, over heel het vrije beroep oefent immers slechts 61,47% zijn activiteit uit in hoofdberoep. De notarissen oefenen hun beroep het minst van al uit in bijberoep (slechts 1,62% kiest voor deze vorm).

Binnen de juridische sector zijn het de gerechtsdeurwaarders die het vaakst opteren om hun activiteiten in bijberoep uit te oefenen of zelfs na de pensioenleeftijd actief te blijven, respectievelijk 3,09% en 18,55% van de beroepsgroep kiest voor deze mogelijkheden. In vergelijking met het vrije beroep in het algemeen, kiezen notarissen en gerechtsdeurwaarders er meer dan gemiddeld voor om nog na hun pensioenleeftijd actief te blijven (12,76% en 18,55% tegenover 9,56%) (tabel 6.1.10).

Starters vs. stoppers (2021)

Groot verloop in de advocatuur vs. beperkt verloop bij notarissen en gerechtsdeurwaarders

In 2019 startten 1.501 vrije beroepsbeoefenaars in de juridische sector. Zij staan voor 3,81% van het totaal aantal starters in het vrije beroep. 1.411 van hen startten in de advocatuur, 54 in het notariaat en 36 vrije beroepers startten als gerechtsdeurwaarder. Het notariaat en de gerechtsdeurwaarders kennen het laagste starterscijfer over heel het vrije beroep. De advocatuur kent een hoog starterscijfer en wordt daarin enkel overtroffen door de artsen (met 2.063 starters), de paramedici (met 8.683 starters) en de intellectuele diensten (met 24.286 starters) (tabel 6.2.1 en 6.2.4).

851 personen besloten om in 2021 hun zelfstandige juridische activiteit stop te zetten, zij staan voor 6,38% van het totaal aantal stoppers in het vrije beroep. 793 van deze stoppers komen uit de advocatuur, 38 uit het notariaat en 20 stoppers waren actief als gerechtsdeurwaarder. Net zoals de startcijfers, zijn de stopcijfers in het notariaat en bij de gerechtsdeurwaarders de laagste over heel het vrije beroep. Het stopcijfer in de advocatuur is dan weer eerder aan de hoge kant (tabel 6.3.1 en 6.3.2).

De startersquote geeft een beeld van het aantal starters per 100 beroepsbeoefenaars. De stoppersquote geeft het aantal stoppers per 100 beroepsbeoefenaars weer.

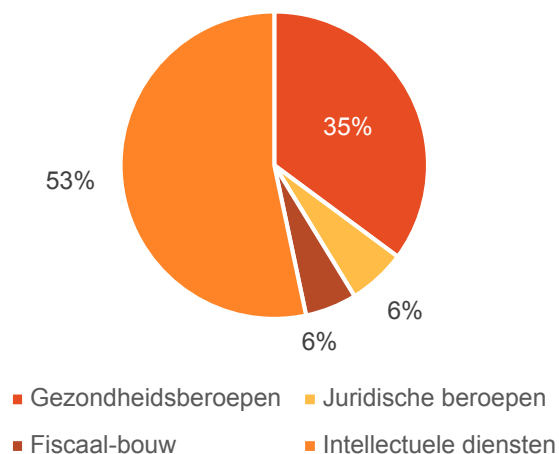
We stellen vast dat er voor elke 7 advocaten die starten, er 4 stoppen. Voor elke 3 notarissen die starten, stoppen er 2. Voor elke 4 gerechtsdeurwaarders die starten, stoppen er 2.

De gemiddelde startersquote over het hele vrije beroep is 10,02, de gemiddelde stoppersquote is 3,39. Zowel de starters- als stoppersquote ligt gemiddeld lager bij de juridische beroepen.

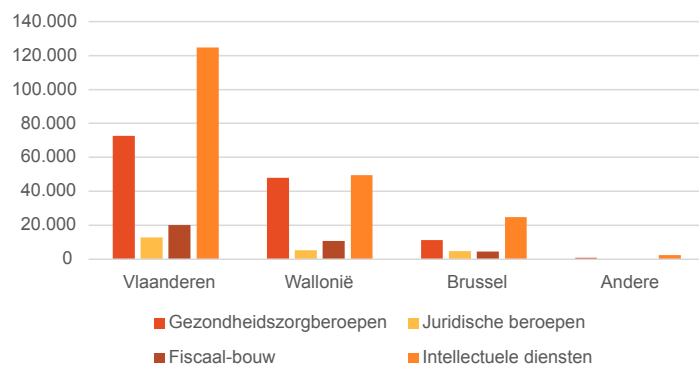
3.3. De sector fiscaal-bouw

De sectoren van het vrije beroep // De sector fiscaal-bouw

Sectoren van het vrije beroep (2021)

Sectoren per regio (2021)

De sector fiscaal-bouw

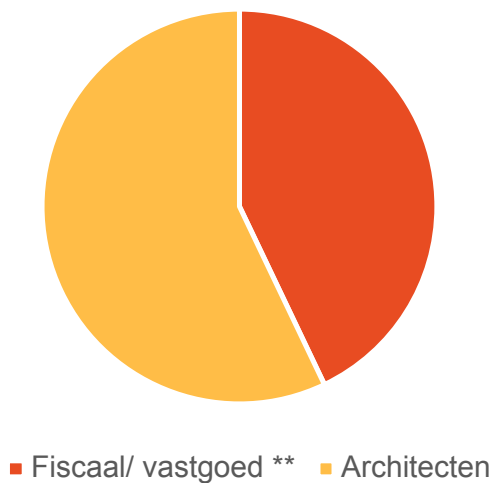
In 2021 vertegenwoordigde de sector fiscaal-bouw 35.941 zelfstandige vrije beroepsbeoefenaars. Deze groep vormt 9,12% van het totaal aantal zelfstandige vrije beroepsbeoefenaars. Daarmee komt de sector fiscaal-bouw op de derde plaats terecht na de sector van de intellectuele diensten en de gezondheidszorgberoepen.

Bekijken we het totaal aantal zelfstandigen in België, dan stellen we vast dat de sector fiscaal-bouw 2,92% van de zelfstandige beroepsbevolking vertegenwoordigt (**tabel 6.1.1**).

De voorbije 5 jaar (2017-2021) steeg het aantal vrije beroepsbeoefenaars in de sector van 34.176 naar 35.941. Dat betekent een aangroei van 5,16% (oftewel 1.765 personen). In vergelijking met de andere sectoren binnen het vrije beroep, is deze groei beperkt (**tabel 6.1.4**).

Bekijken we de sector fiscaal-bouw per regio, dan stellen we vast dat de sector zowel in Vlaanderen als in Wallonië de op één na kleinste sector is (enkel de juridische sector is kleiner). In het Brusselse Gewest is de verhouding net iets anders en overstijgt de juridische sector de sector fiscaal-bouw nipt met 4.716 actieve beroepsbeoefenaars tegenover 4.652 (**tabel 6.1.9**).

Samenstelling sector fiscaal-bouw (2021)

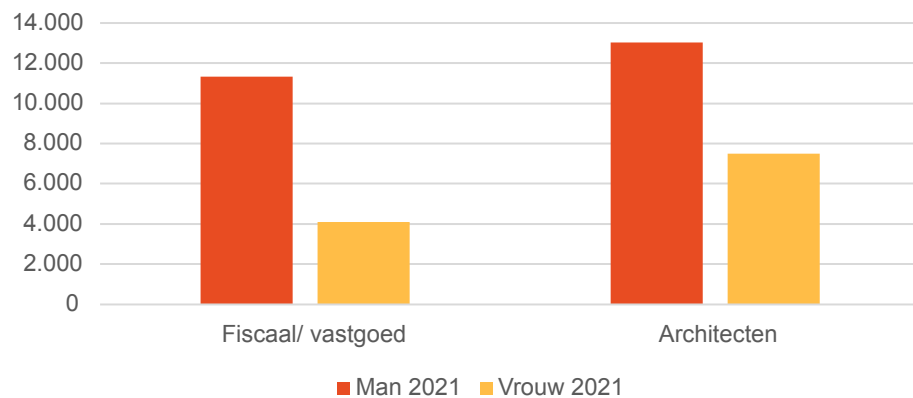

De architectuur blijft stijgen als grootste beroepsgroep

De sector fiscaal-bouw omvat enerzijds een groep beroepen ondergebracht onder de benaming 'fiscaal-vastgoed' en anderzijds de architecten. Hoewel de cluster fiscaal-vastgoed een groepering is van verschillende beroepen, vormen de architecten met 57,06% de grootste groep binnen de sector.

Binnen de architectuur waren in 2021 20.517 zelfstandigen actief, binnen de cluster fiscaal-vastgoed waren dat er 15.424. De cluster fiscaal-vastgoed kende het voorbije jaar een beperkte daling (-0,09%) van het aantal actieven, de architectuur kende daarentegen een groei van 1,86% oftewel 375 actieven (**tabel 6.1.4**).

Verhouding man-vrouw in de sector fiscaal-bouw (2021)

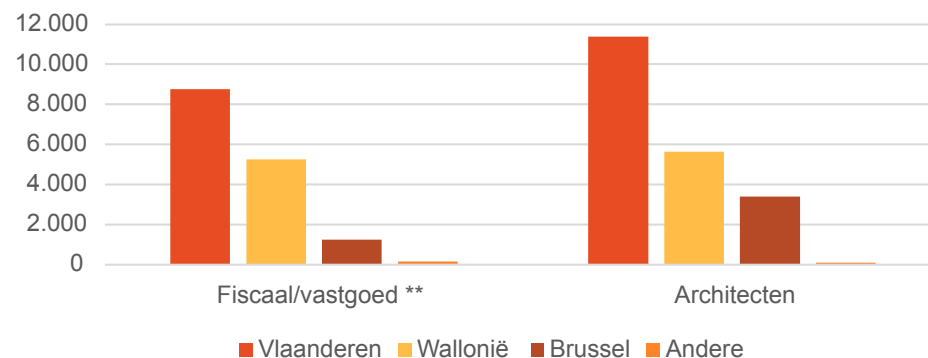

Laagste percentage vrouwen in de sector fiscaal-bouw

Slechts 32,24% van de actieven in de sector zijn vrouwen. Daarmee haalt de sector de slechtste score wat betreft de man-vrouwverhouding. Toch is ook in deze sector over de voorbije 10 jaar (2011-2021) een sterke vervrouwelijking vast te stellen; het aantal vrouwen is immers gestegen met 38,22%.

Wanneer we inzoomen op de beroepen binnen de sector, valt het op dat vooral de cluster fiscaal-vastgoed laag scoort wat betreft de aanwezigheid van vrouwen. Slechts 26,52% van deze beroepsgroep is vrouwelijk; dat is het laagste percentage binnen alle vrije beroepen. Bij de architecten ligt dit percentage hoger, nl. op 36,53%. Dit is echter onvoldoende om het sectorpercentage in de buurt te laten komen van het gemiddelde overheen het hele vrije beroep (46,05%) (**tabel 6.1.7 en tabel 6.1.8**).

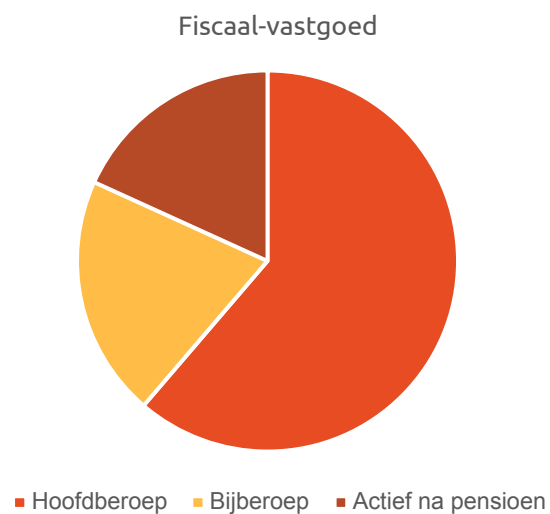
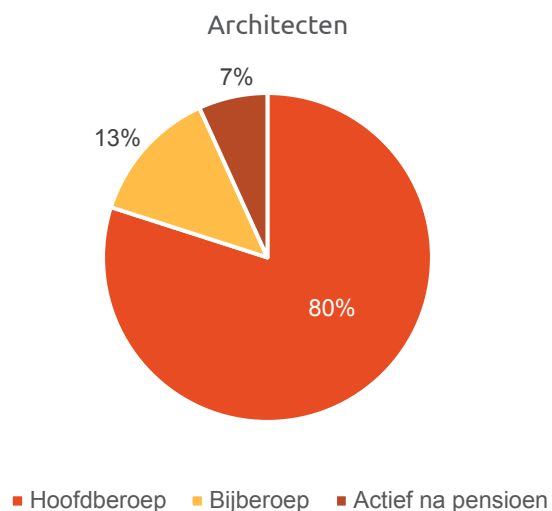
Spreiding sector fiscaal-bouw per regio (2021)

Fiscaal-vastgoed kiest meer dan gemiddeld voor Wallonië, architecten voor Brussel

De spreiding van de sector fiscaal-bouw over de drie gewesten is gelijkaardig aan de spreiding van het vrije beroep in het algemeen. 56,06% van de sector is gevestigd in het Vlaanderen, 30,29% in Wallonië en 12,94% in het Brusselse Gewest.

De beroepen uit de cluster fiscaal-vastgoed kiezen er meer dan gemiddeld (34,04%) voor om zich in Wallonië te vestigen, zowel in vergelijking met de andere vrije beroepen (28,91%) als in vergelijking met de sector (30,29%). De architecten kiezen er meer dan gemiddeld voor om zich in Brussel te vestigen (16,56% bij de architecten vs. 11,56% in het vrije beroep) (**tabel 6.1.9**).

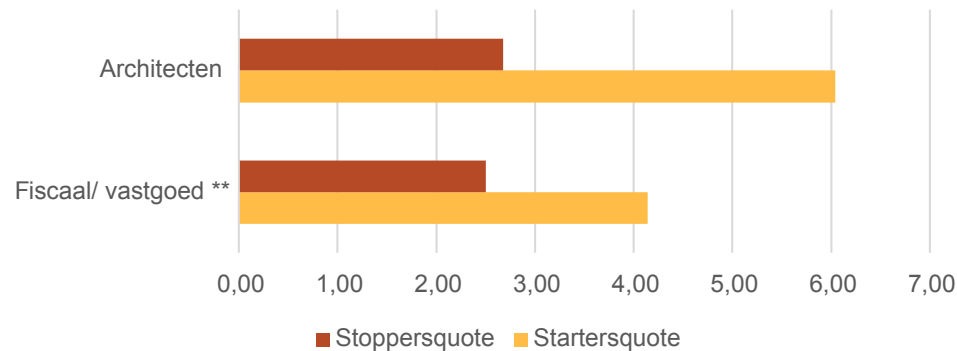
Beroepen uit de cluster fiscaal-vastgoed blijven ook na pensioenleeftijd actief

Binnen de sector kiest 71,93% ervoor om de activiteit in hoofdberoep uit te oefenen. 16,38% oefent de activiteit uit in bijberoep. 11,69% blijft actief na het bereiken van de pensioenleeftijd. In vergelijking met de rest van het vrije beroep, kiest deze sector meer dan gemiddeld voor het hoofdberoep (71,93% vs. 61,47%) en minder dan gemiddeld voor het bijberoep (16,38% vs. 28,97%).

Bekijken we de sector nader, dan stellen we vast dat de cijfers tussen de architecten enerzijds en de cluster fiscaal-vastgoed anderzijds belangrijke verschillen vertonen. Zo kiest 79,95% van de architecten ervoor om de activiteit in hoofdberoep uit te oefenen. Dat percentage ligt hoger dan bij de cluster fiscaal-vastgoed waar 61,27% de activiteit in hoofdberoep uitoefent. 18,21% van de cluster fiscaal-vastgoed kiest er bovendien voor om het beroep uit te oefenen na het bereiken van de pensioenleeftijd; dit is het tweede hoogste percentage binnen het hele vrije beroep. Enkel de gerechtsdeurwaarders zetten hun activiteiten vaker voort na de pensioenleeftijd ([tabel 6.1.10](#)).

Starters vs. stoppers (2021)

Starters vs. stoppers

In 2021 startten 1.878 beroepsbeoefenaars hun zelfstandige activiteit in de sector fiscaal-bouw. 34,03% van hen, oftewel 639 personen, startte in de cluster fiscaal-vastgoed. 65,97%, oftewel 1.239 personen, startte als architect. Het aantal starters in de sector fiscaal-bouw vertegenwoordigt 4,76% van het totaal aantal starters in het vrije beroep in 2021. Het voorbije jaar (2020-2021) is het aantal starters in de architectuur gedaald met 5,13%. De cluster fiscaal-vastgoed kende zelfs een stevigere daling van 12,94% (tabel 6.2.1 en 6.2.4).

935 personen kozen er in 2021 voor om hun zelfstandige activiteit in de sector stop te zetten. 41,28% van hen, oftewel 386 personen, stopte in de cluster fiscaal-vastgoed. 58,72% van hen, oftewel 549 personen, van deze stoppers waren actief als architect. Het aantal stoppers in de architectuur steeg het voorbije jaar (2020-2021) met 10,46% (waar het aantal starters daalde). Het aantal stoppers in de cluster fiscaal-vastgoed steeg het voorbije jaar zelfs met 19,14% (waar het aantal starters ook daalde) (tabel 6.3.1 en 6.3.2).

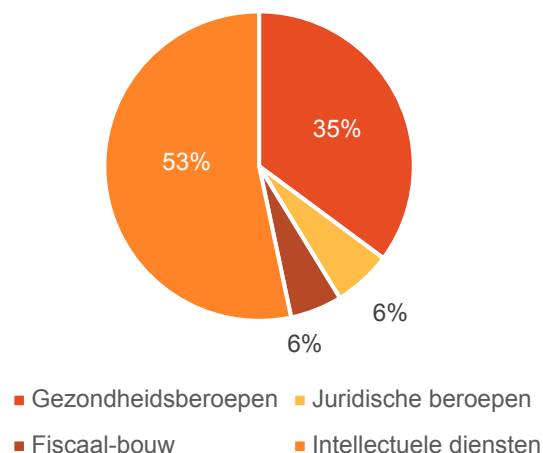
De startersquote geeft een beeld van het aantal starters per 100 beroepsbeoefenaars. De stoppersquote geeft het aantal stoppers per 100 beroepsbeoefenaars weer.

We stellen vast dat er voor elke 4 personen die in 2021 startten in de sector fiscaal-vastgoed, er 3 stopten. Voor elke 6 architecten die startten, stopten er 3.

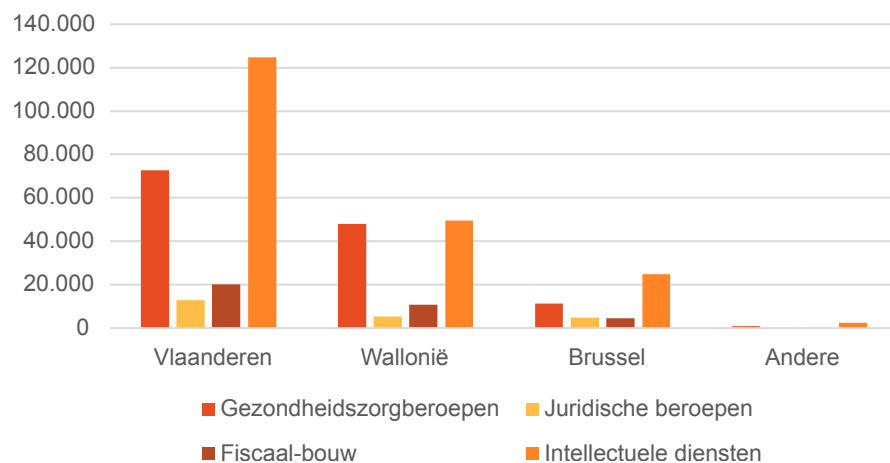
Zowel de stoppers- als de startersquote liggen voor de beroepen uit de cluster fiscaal-bouw lager dan het gemiddelde in het vrije beroep (de gemiddelde startersquote is 10,02%; de gemiddelde stoppersquote is 3,39).

3.4. De sector van de diverse intellectuele beroepen

Sectoren van het vrije beroep (2021)

Sectoren per regio (2021)

De intellectuele diensten

Van de 393.878 vrije beroepsbeoefenaars die in 2021 actief waren, maakten er 199.840 deel uit van de sector van de intellectuele diensten. Met een percentage van 50,74% is dit de grootste sector binnen het vrije beroep.

Wanneer we het aantal zelfstandigen actief in de sector van de intellectuele diensten vergelijken met het totaal aantal zelfstandigen in België (1.230.419), stellen we vast dat zij in 2021 net geen 16,24% van het totaal aantal zelfstandigen uitmaakten (**tabel 6.1.1**).

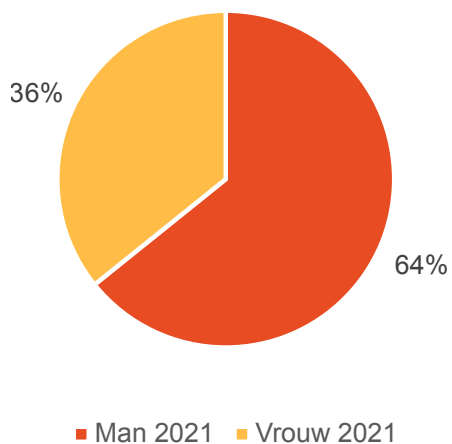
De voorbije 5 jaar kende de sector een aangroei van 28,74%. Dit is de grootste groei die werd vastgesteld in het vrije beroep. Ter vergelijking: de sector van de gezondheidsberoepen kende over diezelfde periode een groei van 14,20%, de sector fiscaal-bouw kende een groei van 5,16% en de juridische sector kende een groei van 5,76% (**tabel 6.1.4**).

Bekijken we de sector van de intellectuele diensten per regio, dan stellen we vast dat de sector in de drie gewesten de grootste is.

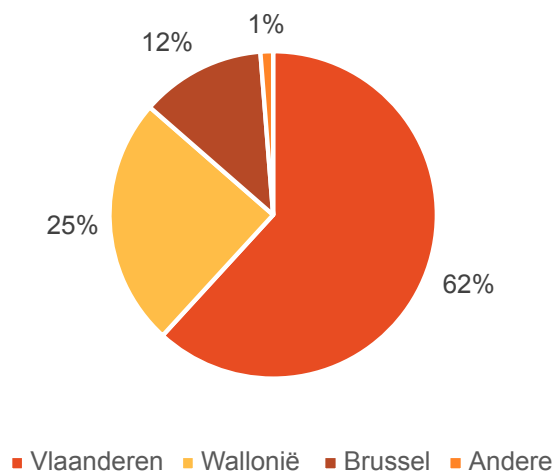
54,09 % van de vrije beroepsbeoefenaars in het Vlaamse Gewest zijn actief in de sector van de intellectuele diensten. In Wallonië is dat 43,63%, in Brussel is dat 54,66%. In de drie gewesten wordt de sector van de intellectuele diensten opgevolgd door de sector van de gezondheidszorgberoepen (**tabel 6.1.9**).

De sectoren van het vrije beroep // De sector intellectuele diensten

Verhouding man-vrouw in de sector van de intellectuele diensten (2021)

De sector van de intellectuele diensten per regio (2021)

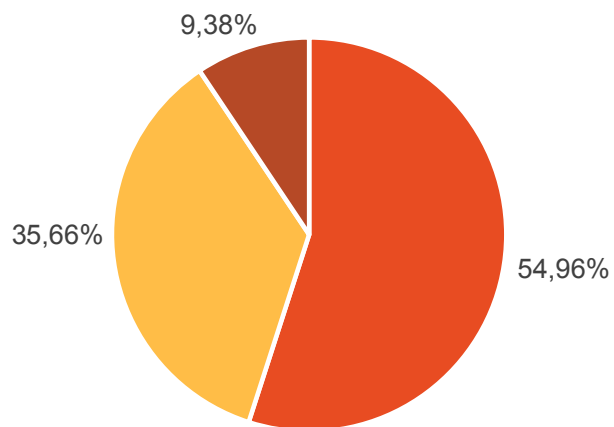
Vrouwen blijven in de minderheid in de sector van de intellectuele diensten

64% van de zelfstandigen die in 2021 actief waren in de sector van de intellectuele diensten waren mannen, 36% waren vrouwen. In absolute cijfers betekent dit dat er 128.337 mannen actief waren en 71.503 vrouwen.

In vergelijking met de andere sectoren is het aandeel vrouwelijke beroepsbeoefenaars in de sector van de intellectuele diensten eerder laag. Enkel de sector fiscaal-bouw scoort slechter met 32,24% vrouwelijke beroepsbeoefenaars (**tabel 6.1.7 en 6.1.8**).

61,80% van de vrije beroepsbeoefenaars in de sector van de intellectuele diensten vestigde zich in Vlaanderen. 24,62% vestigde zich in Wallonië en 12,33% vestigde zich in Brussel. De sector van de intellectuele diensten kiest zo minder dan gemiddeld om zich te vestigen in Wallonië (24,62% tegenover 28,91%) (**tabel 6.1.9**).

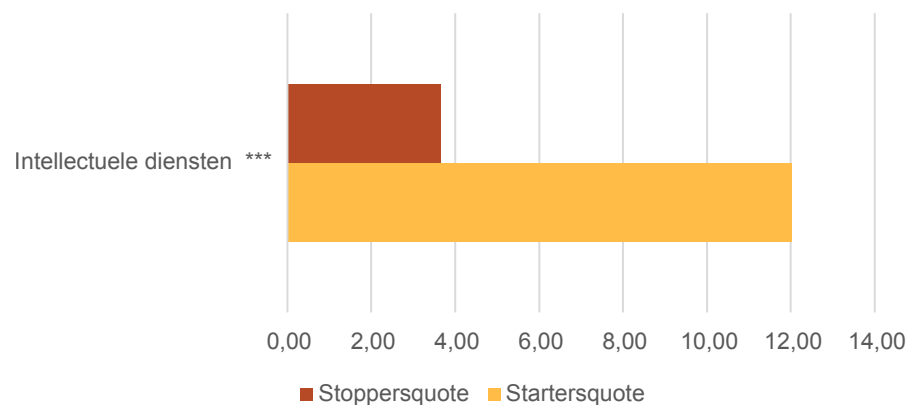
De intellectuele diensten naar de aard van het beroep (2021)

Bovengemiddeld aantal actieven in bijberoep

71.957 actieven binnen de sector oefenen hun intellectueel vrij beroep uit in bijberoep. Dat betekent dat 35,66% van de sector actief is in bijberoep, wat bovengemiddeld is. Het gemiddelde over het hele vrije beroep is 28,97%. Ingevolge daarvan zijn binnen deze sector iets minder personen dan gemiddeld actief in hoofdberoep (54,96% tegenover een algemeen gemiddelde van 61,47%). Het aandeel van de vrije intellectuele beroepsbeoefenaars dat zijn beroep uitoefent na de pensioenleeftijd, komt ongeveer overeen met het gemiddelde over heel het vrije beroep (**tabel 6.1.10**).

Startersquote vs. Stoppersquote (2021)

Starters vs. Stoppers

In 2021 startten 24.286 personen hun zelfstandige activiteit binnen de sector van de intellectuele diensten. Daarmee startte 61,56% van alle starters in het vrije beroep in de sector van de intellectuele diensten. In vergelijking met 2020 kende het aantal starters in het jaar 2021 een stijging van 11,88% (**tabel 6.2.1 en 6.2.4**).

7.390 personen besloten om in 2021 hun zelfstandige activiteit in de intellectuele sector stop te zetten. Dat maakt dat 55,42% van het totaal aantal stoppers in het vrije beroep, uit de sector van de intellectuele diensten komt. Het voorbije jaar (2020-2021) was er een stijging van het aantal stoppers in de sector, nl. 3,75% (**tabel 6.3.1 en 6.3.2**).

De startersquote geeft een beeld van het aantal starters per 100 beroepsbeoefenaars. De stoppersquote geeft het aantal stoppers per 100 beroepsbeoefenaars weer.

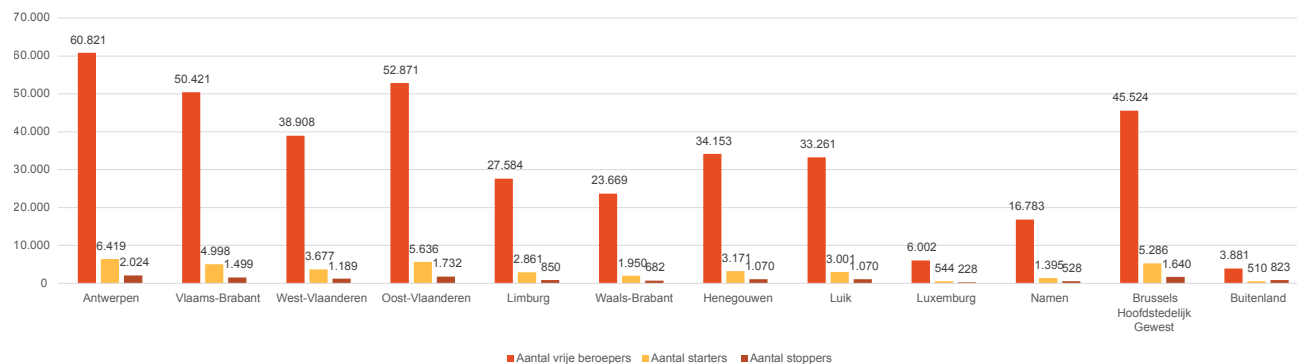
We stellen vast dat er voor elke 12 personen die in 2021 startten in de sector van de intellectuele diensten, er 4 stopten.

De startersquote is de hoogste die is terug te vinden in het vrije beroep.

4. Provinciale cijfers van de vrije beroepen

Provinciale cijfers van de vrije beroepen

Aantal zelfstandigen in een vrij beroep per provincie in België (2021)

Aantal zelfstandigen in een vrij beroep per provincie

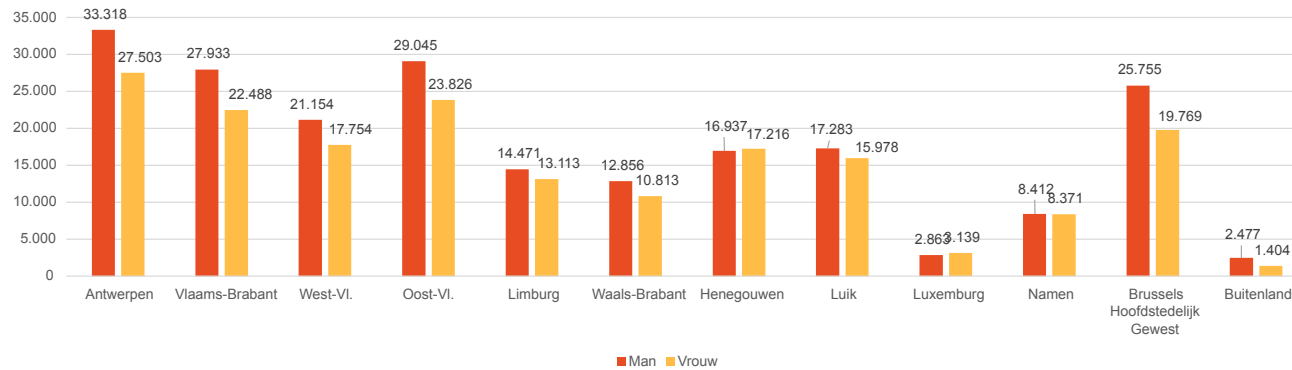
In 2021 telde België 393.878 zelfstandige vrije beroepsbeoefenaars. 230.605 (58,55%) daarvan zijn actief in Vlaanderen, 113.868 (oftewel 28,90%) in Wallonië en 45.524 (oftewel 11,56%) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Al enkele jaren op rij telt de provincie Antwerpen het grootste aantal vrije beroepers. In 2021 waren het er 60.821 of 15,44% van het totaal aantal vrije beroepsbeoefenaars in België. Luxemburg kent het kleinste aantal vrije beroepers met 6.002 (1,52% van het totaal aantal vrije beroepsbeoefenaars in België).

Bekijken we het aantal vrije beroepers ten opzichte van het totaal aantal zelfstandige ondernemers, dan heeft Waals-Brabant het grootste aandeel vrije beroepsbeoefenaars met 43,68% en Luxemburg het kleinste aandeel met 24,54%. In Vlaanderen heeft Vlaams-Brabant het grootste aandeel vrije beroepsbeoefenaars binnen het totaal aantal ondernemers, nl. 36,29% (tabel 6.4.1).

Aantal vrije beroepers per geslacht in België (2021)

Grootste percentage vrouwen in provincie Luxemburg, laagste in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

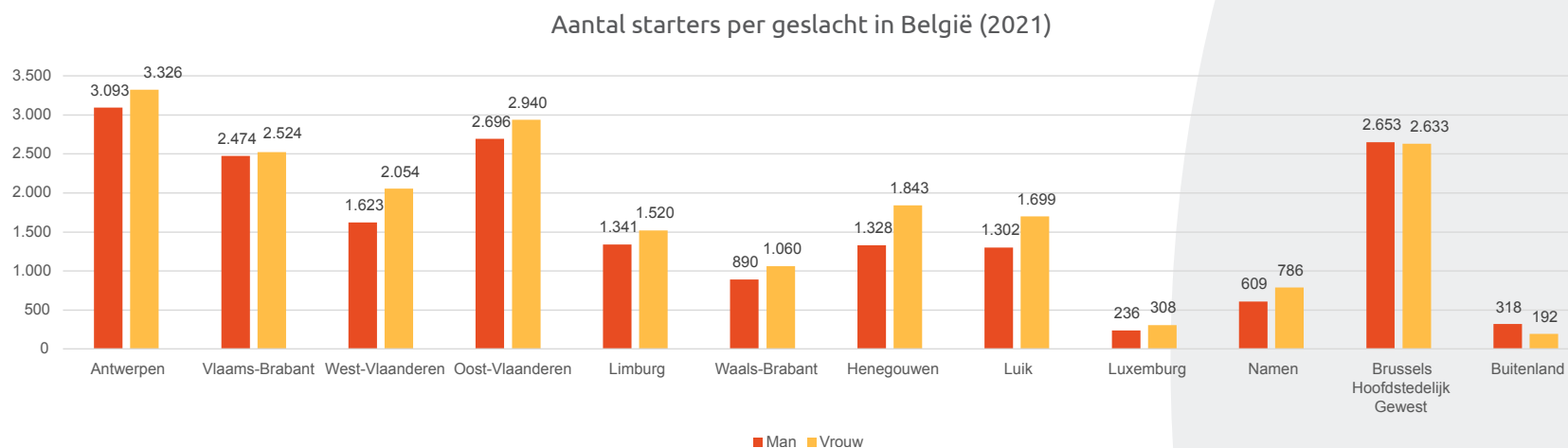
Van de 393.878 vrije beroepsbeoefenaars die in 2021 actief waren, waren er 2012.504 mannen (53,95%) en 181.374 vrouwen (46,05%). Bekijken we de drie gewesten afzonderlijk, dan stellen we vast dat de verhouding man-vrouw in het Waalse Gewest meer in evenwicht is dan in het Vlaamse: in Wallonië bestaat het vrije beroep voor 51,24% uit mannen tegenover 48,76% uit vrouwen; in Vlaanderen bestaat het vrije beroep voor 54,60% uit mannen en voor 45,40% uit vrouwen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de discrepantie nog groter en bestaat het vrije beroep voor 56,57% uit mannen en voor 43,43% uit vrouwen.

Het grootste percentage vrouwen in het vrije beroep vinden we terug in de provincie Luxemburg (52,30% vrouwen). Luxemburg en Henegouwen zijn de enige provincies waar er meer vrouwen dan mannen actief zijn in het vrije beroep.

Het laagste percentage vrouwen in het vrije beroep vinden we terug in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (43,43% vrouwen) (tabel 6.4.2).

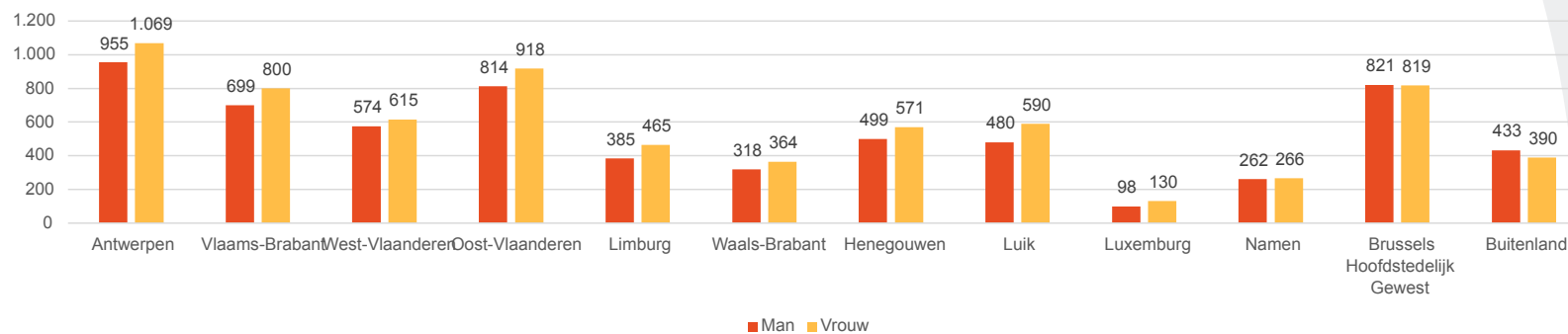
MEER VROUWELIJKE STARTERS

Wanneer we kijken naar het aantal starters zien we dat de vrouwelijke vrije beroepers een groter aandeel hebben met 52,94%. In 2019 was dat nog 51,13%. Het grootste relatief aandeel vrouwelijke starters startte in de provincie Henegouwen (58,12%). In Vlaanderen startte het grootste relatief aantal vrouwen in de provincie West-Vlaanderen; in 2021 was 55,86% van alle starters daar een vrouw. Het laagst relatief aandeel vrouwelijke starters vinden we terug in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; daar was slechts 49,81% van het de starters een vrouw (**tabel 6.4.3**).

In 2021 waren er meer vrouwelijke (52,47%) dan mannelijke (47,53%) stoppers in België. Dit evenwicht is gelijkaardig in alle provincies behoudens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; daar waren iets meer mannelijke stoppers dan vrouwelijke (50,06% tegenover 49,94%) (tabel 6.4.4).

Aantal stoppers per geslacht in België (2021)

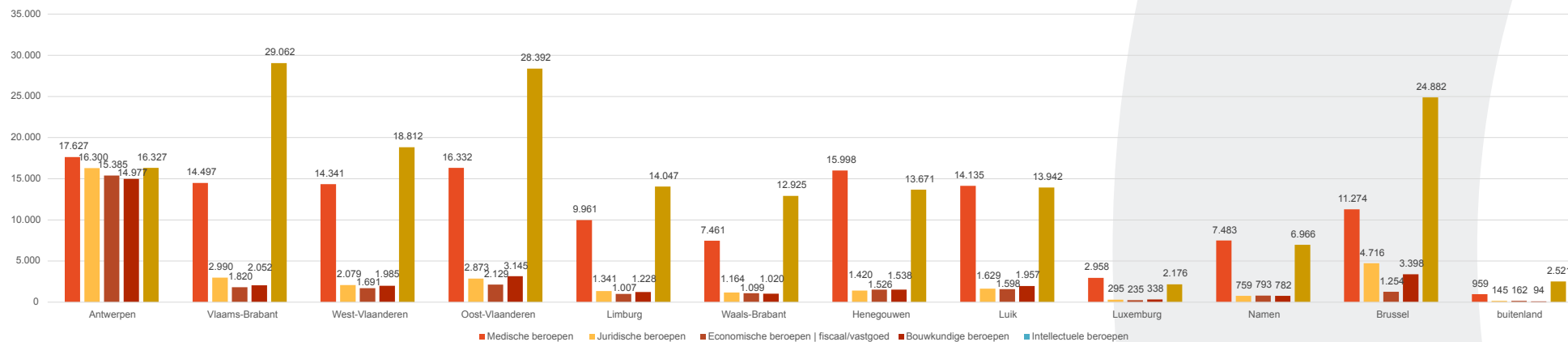

Zorg en intellectuele beroepen spannen de kroon in alle provincies

In alle Belgische provincies is de sector van de intellectuele diensten de grootste sector die met kop en schouders boven de andere sectoren uitsteekt. Gemiddeld zijn 51,24% van alle vrije beroepers in elke provincie intellectuele dienstverleners. De sector van de intellectuele diensten heeft het grootste aandeel in de provincie Vlaams-Brabant, daar vertegenwoordigen zij maar liefst 57,64% van het vrije beroep.

In alle provincies wordt de sector van de intellectuele diensten opgevolgd door de paramedici. Zij vertegenwoordigen gemiddeld 20,36% van het vrije beroep in de provincies. Het grootste aandeel vormen zij nog steeds in de provincie Henegouwen (31,58%), het laagste aandeel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (12,63%) **(tabel 6.5.5)**.

Sectoren van het vrije beroep per provincie (2021)

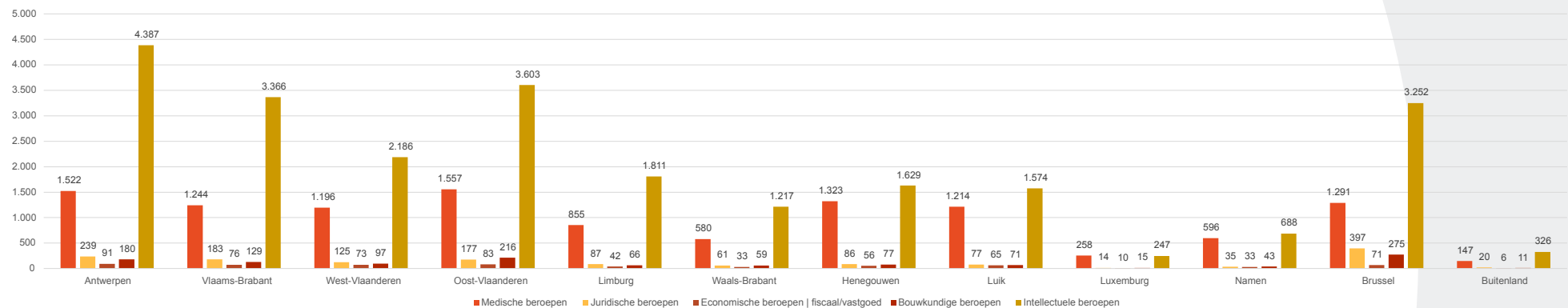

Aantal starters en stoppers kennen een gelijkaardige spreiding in elke provincie

De sector van de gezondheidszorgberoepen en de intellectuele beroepen zijn de grootste in elke provincie en dat weerspiegelt zich in het aantal starters en stoppers. Wanneer we kijken naar de beroepen binnen deze sectoren, zien we dat de intellectuele beroepsbeoefenaars en de paramedici de grootste groepen starters vormen in elke provincie. In Henegouwen en Namen nemen de paramedici meer dan 30% in van het totaal aantal starters. In Vlaanderen zijn zij op vlak van starters het beste vertegenwoordigd in de provincie West-Vlaanderen, waar zij 25,54% van het totaal aantal starters uitmaken.

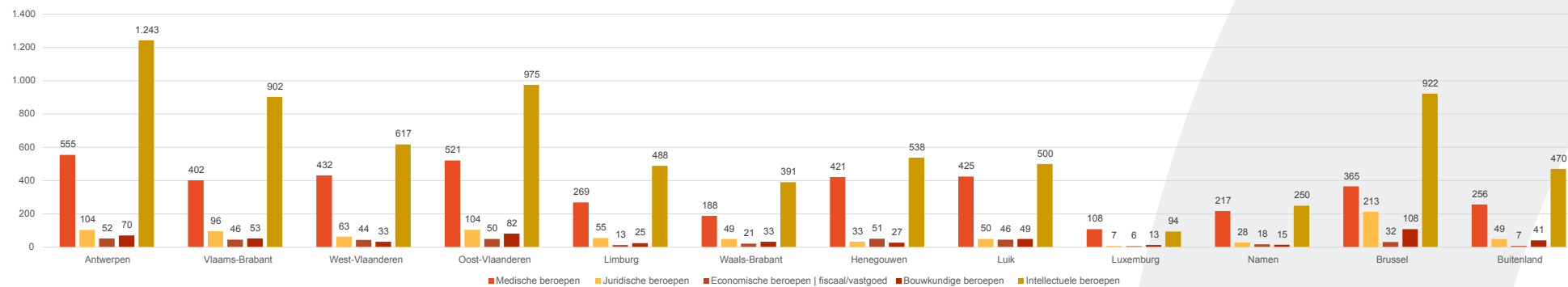
Ook wat betreft de stoppers, zijn de paramedici, naast de intellectuele beroepsbeoefenaars, in elke provincie de beroepsgroep die het grootste aandeel vertegenwoordigt. In de provincie Luxemburg oefende meer dan 34% van het totaal aantal stoppers een paramedisch beroep uit (tabel 6.4.6 en 6.4.7).

Starters in het vrije beroep per sector en per provincie (2021)

Provinciale cijfers van de vrije beroepen

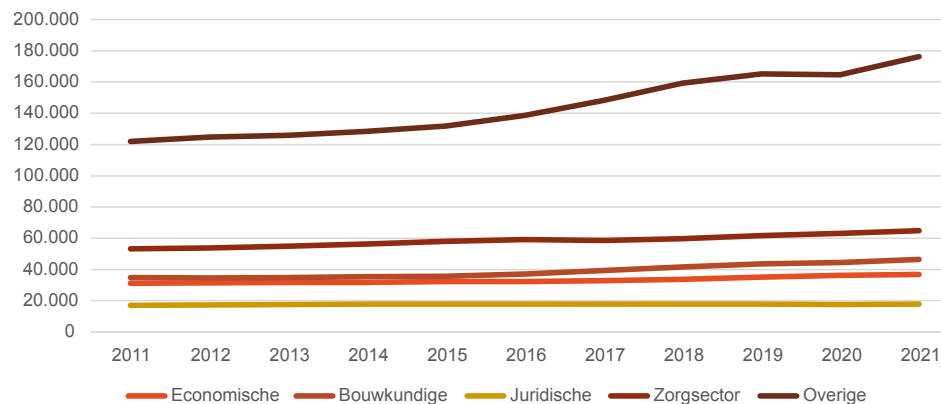
Stoppers in het vrije beroep per sector en per provincie (2021)

5. De tewerkstelling bij de vrije beroepen

Tewerkstelling bij de vrije beroepen

Evolutie tewerkstelling vrije beroepen (RSZ 2011-2021)

Evolutie in de tewerkstelling (2011-2021)

In 2021 stelden de vrije beroepsbeoefenaars 342.002 werknemers tewerk. Wat voor het 10e jaar op rij een stijging is. In totaal steeg het aantal werknemers sinds 2011 met 54.474.

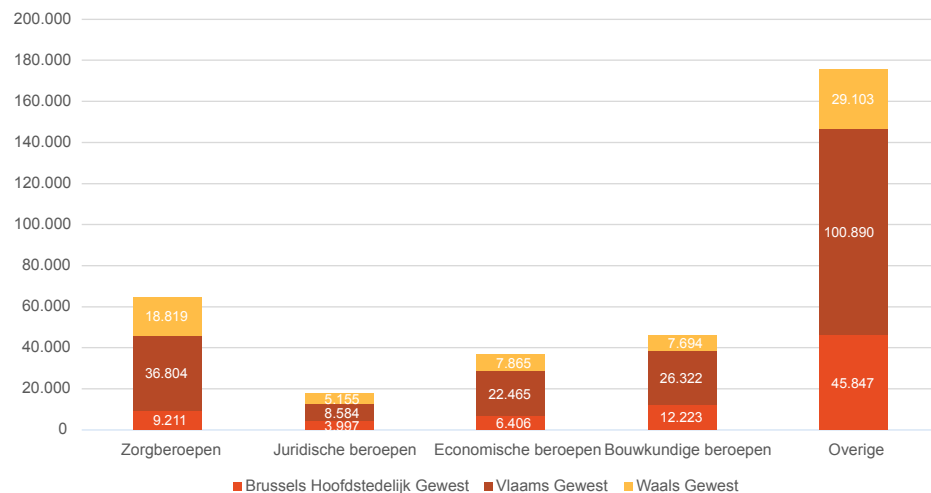
Binnen de verschillende subsectoren zien we grotendeels dezelfde trend. Al is deze niet voor alle beroepen even uitgesproken:

Bij de economische beroepen zien we een stijging van 5.584 werknemers wat relatief gezien een stijging is van 17,91% is. Bij de Bouwkundige beroepen was de stijging veel uitgesprokener namelijk een stijging van 33,02% in absolute cijfers gaat dit om 11.493 werknemers meer over deze 10 jaar. Voor juridische beroepen gaat dit over een kleine stijging van 3,94% of 672 werknemers. In de zorgsector gaat het om een stijging met 5.712 werknemers wat 21,83% is. De grootste stijging zien we bij de intellectuele beroepen dit zijn 54.474 werknemers meer dan 10 jaar geleden wat een stijging is van 44,69% is. **(tabel 6.5.1).**

Als we enkel de periode 2020-2021 onder de loep, dan noteren we een totale stijging in de tewerkstelling van 4,90%. Wat wel opvalt is dat de intellectuele beroepen in 2020 als enige een kleine terugval hadden. Maar deze trend heeft zicht niet doorgezet. In 2021 was er zelf een expliciteren stijging. De intellectuele beroepen stelden 7,02% meer mensen tewerk in 2021 dan in 2020. Bij de andere beroepen is er ook een stijging, maar die is kleiner: voor de economische beroepen 1,81%, voor de bouwkundige beroepen 4,45%, voor de juridische beroepen 0,31% en voor de gezondheidszorgberoepen 2,71%.

Aantal werknemers per sector per gewest (RSZ 2021)

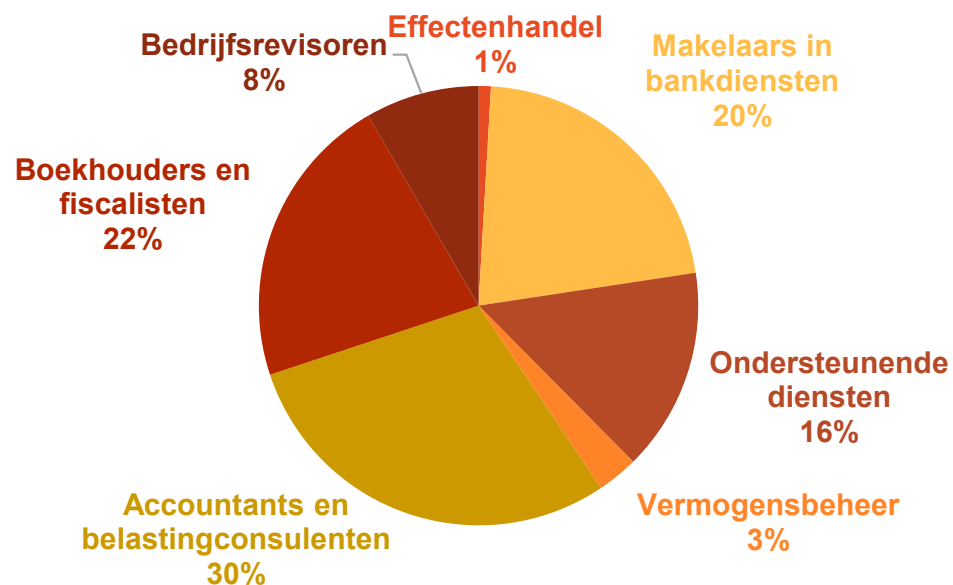
Meerderheid werknemers tewerkgesteld in de zorgsector in het Vlaams gewest

De meerderheid van de werknemers in de sector van de vrije beroepen situeert zich in 2021 in het Vlaams Gewest met 195.065 arbeidsplaatsen, oftewel 57,14% van alle arbeidsplaatsen in het vrije beroep. Op de tweede plaats komt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met 77.684 werknemers of 22,76%, op de derde plaats het Waals Gewest met 68.636 werknemers of 20,11%.

Zoals hierboven aangegeven, steeg de tewerkstelling in het vrije beroep de voorbije 10 jaar (2011-2021) met nationaal gezien 32,24%. De stijging in het Vlaamse Gewest was opvallend hoger dan de stijging in de andere gewesten, nl. 43,26% in Vlaanderen tegenover 20,85% in Wallonië en 19,14% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De verhouding tussen de tewerkstelling in de verschillende sectoren is in de drie gewesten is gelijkwaardig. In de drie gewesten vinden we het grootste deel van de tewerkstelling in de sector van de overige intellectuele dienstverlening, telkens gevolgd door de zorgsector, de bouwkundige sector, de sector van de economische beroepen en de juridische sector (**tabel 6.5.2**).

Tewerkstelling bij de economische beroepen (2021)

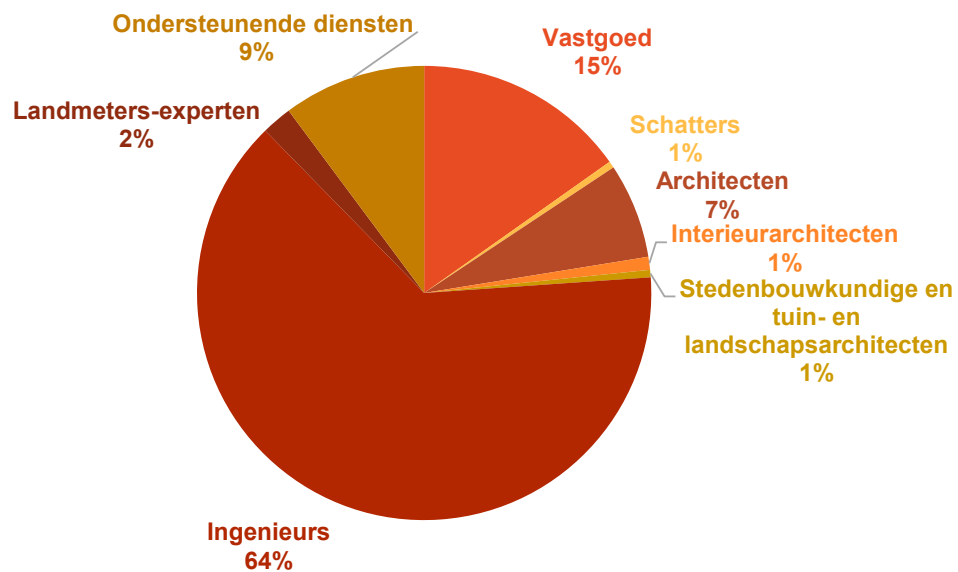
Tewerkstelling bij de economische beroepen

In 2021 stelde de sector van de economische beroepen 36.756 personen tewerk, dat waren er 1.757 meer dan in 2019. 61,12% van deze personen werd tewerk gesteld in het Vlaams Gewest, 21,40% in het Waals Gewest en 17,43% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Nationaal gezien situeert de tewerkstelling in de economische sector zich vooral bij de accountants en belastingconsulenten (30,04%) gevolgd door de boekhouders en fiscalisten (22,31%), de agenten en makelaars in bankdiensten (20,09%), de ondersteunende activiteiten (15,66%) en de bedrijfsrevisoren (8,22%).

De klassieke economische beroepen, zijnde de accountants en belastingconsulenten, de boekhouders en boekhouders-fiscalisten en de bedrijfsrevisoren, stellen samen zo'n 22.261 personen tewerk oftewel 60,56% van het totaal aantal personen tewerk gesteld in het economische beroep (**tabel 6.5.1 en 6.5.4**).

Tewerkstelling bij de bouwkundige beroepen (2021)

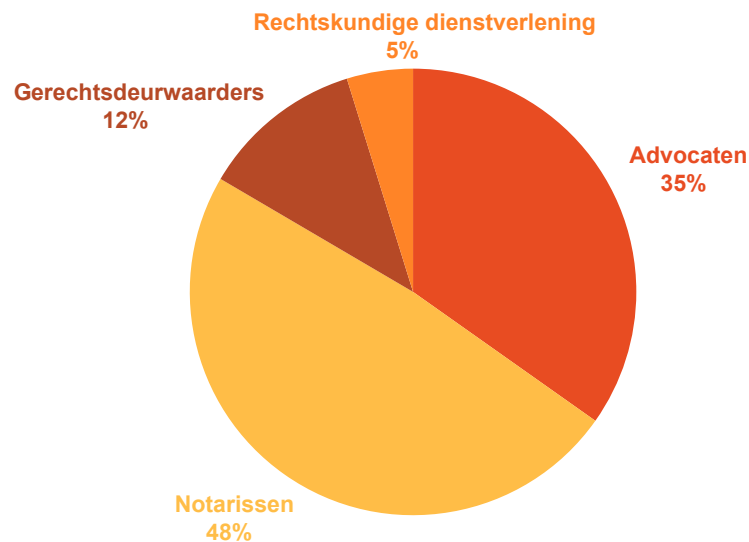
Tewerkstelling bij de bouwkundige beroepen

In 2021 stelt de sector van de bouwkundige beroepen 46.304 personen (+2.833 ten opzichte van 2019) tewerk, waarvan 56,85% in het Vlaams Gewest, 16,62% in het Waals Gewest en 26,40% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Nationaal gezien situeert de tewerkstelling in de bouwkundige sector zich vooral bij de vastgoedmakelaars (14,99%), de ondersteunende diensten (9,34%) en de bouwarchitecten (7,10%). De tewerkstelling is het beperktste bij de zelfstandigen actief onder NACE-code 68312 (schatten en evalueren onroerend goed) met 0,49%.

Bij de meeste bouwkundige beroepen situeert het grootste aandeel van de tewerkstelling zich in het Vlaamse Gewest. De twee uitzonderingen hierop zijn de zelfstandigen actief onder NACE-code 68312 (schatten en evalueren onroerend goed) en onder NACE-code 81100 (diverse ondersteunende activiteiten). De tewerkstelling bij zelfstandigen actief onder deze NACE-codes situeert zich voornamelijk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ([tabel 6.5.3](#) en [6.5.5](#)).

Tewerkstelling bij de juridische beroepen (2021)

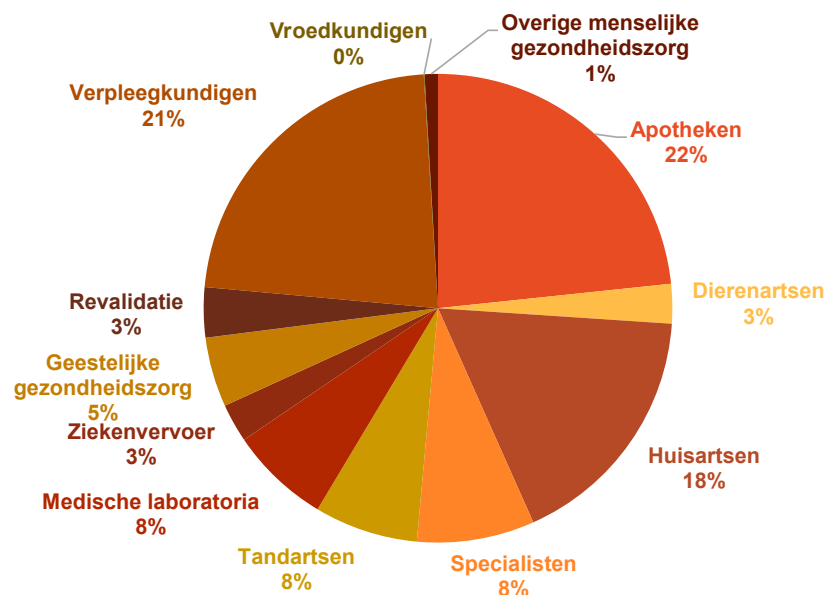
Tewerkstelling in de juridische sector

In 2021 stelde de sector van de juridische beroepen 17.736 personen tewerk, dat waren er 209 minder dan in 2019. Van deze personen werd 48,40% tewerk gesteld in het Vlaams Gewest, 29,07% in het Waals Gewest en 22,54% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Nationaal gezien situeert de tewerkstelling in de juridische sector zich vooral in het notariaat (48,65%) gevolgd door de advocatuur (34,79%) en de gerechtsdeurwaarders (11,76%).

In alle beroepen ligt het zwaartepunt van de tewerkstelling in Vlaanderen. In de advocatuur is het verschil tussen de tewerkstelling in Vlaanderen en de tewerkstelling in Brussel zeer beperkt, nl. 2.306 personen in Vlaanderen tegenover 2.289 in Brussel. We stelden eerder reeds vast dat de advocatuur zich bovengemiddeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vestigt, de hoge tewerkstelling aldaar is een logisch gevolg ([tabel 6.5.1](#) en [6.5.4](#)).

Tewerkstelling bij de zorgberoepen (2021)

Tewerkstelling in de zorgsector

In 2021 stelt de sector van de gezondheidsberoepen 64.850 personen tewerk, dat waren er 3.174 meer dan in 2019. 56,75% daarvan werd tewerk gesteld in het Vlaams Gewest, 29,02% in het Waals Gewest en 14,20% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

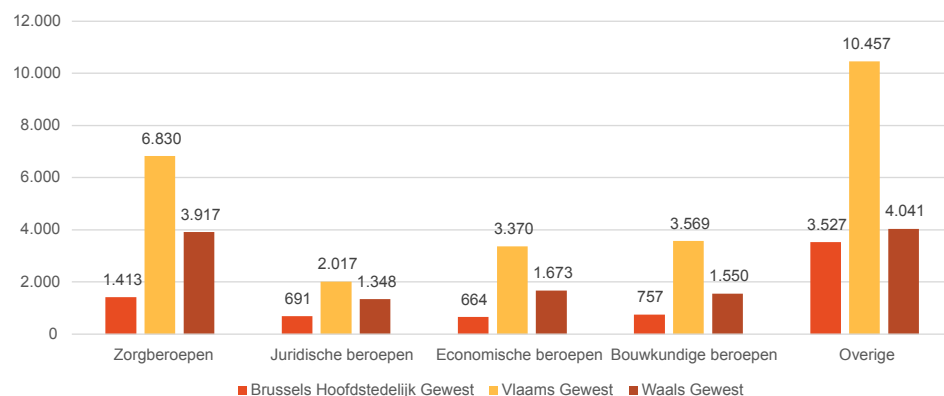
Nationaal gezien situeert de tewerkstelling in de zorgsector zich vooral bij de apothekers (22,48%) en de verpleegkundigen (21,13%), gevolgd door de huisartsen (17,75%), de tandartsen (8,10%), de artsen-specialisten (7,71%), en de medische laboratoria (7,63%).

In de meeste zorgberoepen ligt het zwaartepunt van de tewerkstelling in het Vlaamse Gewest. De enige uitzondering hierop zijn de beroepen die actief zijn onder NACE-code 86909 (overige menselijke gezondheidszorg); zij zijn vooral actief in het Waals Gewest (voor 70,25%) en in mindere mate in het Vlaams Gewest (16,43%) of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (14,20%).

Opvallend is dat slechts 3,14% van het aantal zelfstandig verpleegkundigen actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In absolute cijfers betekent dit dat er in Brussel amper 430 zelfstandig verpleegkundigen actief zijn tegenover 4.140 in Wallonië en 9.126 in Vlaanderen (**tabel 6.5.3 en tabel 6.5.7**).

Tewerkstelling bij de vrije beroepen

Aantal werkgevers in het vrije beroep per sector en per regio (2021)

Werkgevers in het vrije beroep

In 2021 telde het vrij beroep 46.176 werkgevers (+1.414 ten opzichte van 2019), samen stelden zij 342.002 werknemers tewerk. Dit betekent dat elke werkgever in het vrije beroep gemiddeld 7 (7,40) werknemers tewerk stelt. Van de klassieke vrije beroepen telt de zorgsector de meeste werkgevers; 26,36% van de werkgevers zijn actief in deze sector. 12,81% in de bouwkundige sector, 12,39% van de werkgevers is actief in de economische sector en 8,78% in de juridische sector. 56,83% van de werkgevers stellen mensen tewerk in het Vlaams Gewest, 27,13% in het Waals Gewest en 15,27% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (**tabel 6.5.9**).

6. Bijlagen

- 6.1 Aantal beoefenaars van een vrij beroep
- 6.2 Aantal starters in een vrij beroep
- 6.3 Aantal stopzettingen in een vrij beroep
- 6.4 Provinciale cijfers van de vrije beroepen
- 6.5 Tewerkstelling bij de vrije beroepen

6.1 Aantal beoefenaars van een vrij beroep

De weergave van de evolutie van het aantal beoefenaars van een vrij beroep is gebaseerd op de statistieken die het RSVZ jaarlijks publiceert op basis van de sociale verzekeringsfondsen. Elke persoon die in de loop van een jaar gedurende minstens één kwartaal is aangesloten, wordt in deze cijfers opgenomen. In deze editie van de Polsslag gaan de cijfers tot en met het jaar 2018.

Er bestaan instanties die beschikken over cijfermateriaal dat kan afwijken van de hier voorliggende gegevens. De Federatie Vrije Beroepen bouwt voort op de cijfers van het RSVZ omdat het de enige bron is met een overzicht van vergelijkbare cijfers van het aantal beoefenaars in de verschillende beroepssectoren. De opgenomen statistieken hebben weliswaar enkel betrekking op de zelfstandigen (in hoofd- of bijberoep en pensioen). De beroepsbeoefenaars in dienstverband zijn hier niet inbegrepen.

Het RSVZ heeft onder de noemer "vrije beroepen" een eigen selectie van dienstverlenende intellectuele beroepen ondergebracht. De gezondheidsberoepen en de juridische sectoren zijn hierin duidelijker afgebakend dan de economische en de bouwtechnische sector. Het RSVZ bereidt de overschakeling naar een NACE-BEL-codering voor. Dit zal een vergelijking met de gegevens uit het hoofdstuk over de tewerkstelling mogelijk maken.

Opdeling RSVZ:

1. Artsen

2. Tandartsen

3. Apothekers

4. Dierenartsen

5. Paramedici*

Het RSVZ hanteert hier niet de wettelijke begripsomschrijving, en rangschikt hieronder o.m. psychologen, verpleegkundigen, vroedkundigen, therapeuten, ...

6. Advocaten

7. Notarissen

8. Gerechtsdeurwaarders

9. Fiscaal/Vastgoed**

Het RSVZ rangschikt hieronder o.m. accountants, landmeters, ingenieurs, e.a. experts

10. Architecten

11. Intellectuele diensten***

Door de Federatie samengevoegde categorie: o.m. privéonderwijs, wetenschappen, letteren, kunsten, diverse intellectuele diensten (raadgevers, informatici, servicebureaus,...), mandatarissen van vennootschappen

TABEL 6.1.1 : AANTAL ZELFSTANDIGEN PER SECTOR. EVOLUTIE 2011-2021

	Landbouw	Visserij	Landbouw en visserij	Nijverheid	Handel	Handel en diensten	Vrije beroepen	Diensten	Diverse	Totaal
2011	79.403	647	80.050	209.403	338.175	416.376	251.464	78.201	12.603	969.896
2012	78.730	620	79.350	215.155	337.360	416.478	263.749	79.118	13.835	988.567
2013	79.078	593	79.671	217.748	335.507	415.397	274.420	79.890	13.865	1.001.101
2014	80.631	564	81.195	221.515	333.499	413.431	286.016	79.932	13.745	1.015.902
2015	84.215	583	84.798	221.564	331.231	416.344	295.179	85.113	17.584	1.035.469
2016	88.664	553	89.217	234.234	329.048	409.385	314.374	80.337	11.312	1.058.522
2017	91.749	569	92.318	243.308	330.042	411.298	329.264	81.256	11.575	1.087.763
2018	96658	564	97.222	251810	327090	408.629	341936	81539	13049	1.112.646
2019	98.404	553	98.957	264.190	329.866	413.684	359.458	83.818	8.726	1.145.015
2020	101.529	544	102.073	276.278	333.457	418.508	374.418	85.051	11.470	1.182.747
2021	100.448	527	100.975	292.125	339.468	426.265	393.878	86.797	17.176	1.230.419
2011-2021	21.045	-120	20.925	82.722	1.293	9.889	142.414	8.596	4.573	260.523
%11-21	26,50%	-18,55%	26,14%	39,50%	0,38%	2,38%	56,63%	10,99%	36,29%	26,86%
2016-2021	11.784	-26	11.758	57.891	10.420	16.880	79.504	6.460	5.864	171.897
%16-21	13,29%	-4,70%	13,18%	24,72%	3,17%	4,12%	25,29%	8,04%	51,84%	16,24%
2020-2021	-1.081	-17	-1.098	15.847	6.011	7.757	19.460	1.746	5.706	47.672
%20-21	-1,06%	-3,13%	-1,08%	5,74%	1,80%	1,85%	5,20%	2,05%	49,75%	4,03%
2011%	8,19%	0,07%	8,25%	21,59%	34,87%	42,93%	25,93%	8,06%	1,30%	100,00%
2016%	8,38%	0,05%	8,43%	22,13%	31,09%	38,68%	29,70%	7,59%	1,07%	100,00%
2020%	8,58%	0,05%	8,63%	23,36%	28,19%	35,38%	31,66%	7,19%	0,97%	100,00%
2021%	8,16%	0,04%	8,21%	23,74%	27,59%	34,64%	32,01%	7,05%	1,40%	100,00%

TABEL 6.1.2: AANTAL ZELFSTANDIGEN VOLGENS LEEFTIJD (2021)

Leeftijd	Vrije beroepen 2021				Zelfstandigen 2021			
	Man	Vrouw	Totaal	T%	Man	Vrouw	Totaal	T%
-18	0	0	0	0,00%	3	2	5	0,00%
18-22	1.236	871	2.107	0,53%	9.456	3.618	13.074	1,06%
22-25	4.129	5.266	9.395	2,39%	20.562	12.014	32.576	2,65%
25-30	15.043	20.825	35.868	9,11%	57.121	40.503	97.624	7,93%
30-35	22.455	24.196	46.651	11,84%	81.511	50.229	131.740	10,71%
35-40	24.201	23.458	47.659	12,10%	88.527	51.110	139.637	11,35%
40-45	26.982	24.620	51.602	13,10%	95.366	54.705	150.071	12,20%
45-50	26.277	23.021	49.298	12,52%	96.039	54.710	150.749	12,25%
50-55	24.205	20.444	44.649	11,34%	97.317	54.528	151.845	12,34%
55-60	22.258	16.870	39.128	9,93%	90.843	47.641	138.484	11,26%
60-61	4.187	2.849	7.036	1,79%	16.598	8.053	24.651	2,00%
61-62	4.018	2.565	6.583	1,67%	15.236	7.168	22.404	1,82%
62-63	3.960	2.395	6.355	1,61%	14.616	6.720	21.336	1,73%
63-64	3.690	2.101	5.791	1,47%	13.294	5.948	19.242	1,56%
64-65	3.549	1.831	5.380	1,37%	12.326	5.173	17.499	1,42%
65-70	13.500	5.794	19.294	4,90%	42.880	16.560	59.440	4,83%
70-75	7.782	2.673	10.455	2,65%	24.567	9.105	33.672	2,74%
75-80	3.096	1.029	4.125	1,05%	11.337	4.284	15.621	1,27%
80-85	1.255	382	1.637	0,42%	4.941	1.848	6.789	0,55%
85-90	485	117	602	0,15%	2.069	843	2.912	0,24%
90-95	176	50	226	0,06%	604	294	898	0,07%
95-100	20	16	36	0,01%	75	64	139	0,01%
>100	0	1	1	0,00%	3	8	11	0,00%
TOTAAL	212.504	181.374	393.878	100%	795.291	435.128	1.230.419	100,00%

TABEL 6.1.3: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR VOLGENS LEEFTIJD SKLASSE (2021)

Leeftijd	Artsen	Tandartsen	Apothekers	Dieren- artsen	Paramedici *	Advocaten	Notarissen	Gerechts- deurwaarders	Fiscaal/ vastgoed **	Architecten	Intellectuele diensten ***	Totaal
18-22	8	1	3	6	152	0	0	0	29	34	1.874	2.107
22-25	53	121	13	67	3.419	629	3	7	92	508	4.483	9.395
25-30	1.413	825	183	789	12.254	3.815	33	60	530	2.868	13.098	35.868
30-35	4.091	1.076	400	737	11.345	3.124	115	105	1.207	3.222	21.229	46.651
35-40	3.669	662	420	574	9.449	2.300	214	87	1.631	2.747	25.906	47.659
40-45	3.303	546	528	621	10.244	2.219	250	75	1.838	2.478	29.500	51.602
45-50	3.867	729	549	510	9.409	1.886	180	88	1.814	2.492	27.774	49.298
50-55	3.664	703	666	460	7.661	1.881	231	109	2.038	1.748	25.488	44.649
55-60	3.720	1.046	653	550	7.115	1.564	230	117	1.915	1.496	20.722	39.128
60-61	839	273	108	105	1.278	316	43	18	350	358	3.348	7.036
61-62	849	310	115	125	1.215	262	31	19	340	317	3.000	6.583
62-63	926	324	103	125	1.042	288	47	31	334	304	2.831	6.355
63-64	910	291	104	129	882	272	34	26	326	292	2.525	5.791
64-65	884	274	95	116	795	255	43	21	309	273	2.315	5.380
65-70	3.378	770	325	293	2.432	919	139	113	1.264	742	8.919	19.294
70-75	1.869	234	177	176	1.028	512	60	36	819	393	5.151	10.455
75-80	645	76	92	36	320	163	8	10	356	148	2.271	4.125
80-85	273	26	19	12	118	52	5	9	152	69	902	1.637
85-90	115	5	6	5	22	22	3	5	54	23	342	602
90-95	47	5	7	1	11	9	0	2	22	5	117	226
95-100	9	0	2	0	1	3	0	0	4	0	18	37
>100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	34.532	8.297	4.568	5.437	80.192	20.491	1.669	938	15.424	20.517	201.813	393.878

TABEL 6.1.4: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR. EVOLUTIE 2017-2021

	Artsen	Tandartsen	Apothekers	Dieren- artsen	Paramedici *	Advocaten	Notarissen	Gerechts- deurwaarders	Fiscaal/ vastgoed **	Architecten	Intellectuele diensten ***	Totaal
2017	31.704	8.017	4.459	5.028	67.280	19.245	1.659	935	15.185	18.991	156.761	329.264
2018	32.227	8.022	4.470	5.098	69.497	19.259	1.637	926	15.234	19.276	166.290	341.936
2019	33.170	8.275	4.433	5.214	72.495	19.793	1.662	930	15.334	19.645	178.507	359.458
2020	33.866	8.266	4.430	5.342	75.508	20.143	1.669	933	15.438	20.142	188.681	374.418
2021	34.532	8.297	4.568	5.437	80.192	20.491	1.669	938	15.424	20.517	201.813	393.878
2017-2021	2.828	280	109	409	12.912	1.246	10	3	239	1.526	45.052	64.614
17-21%	8,92%	3,49%	2,44%	8,13%	19,19%	6,47%	0,60%	0,32%	1,57%	8,04%	28,74%	19,62%
2020-2021	666	31	138	95	4.684	348	0	5	-14	375	13.132	19.460
20-21%	1,97%	0,38%	3,12%	1,78%	6,20%	1,73%	0,00%	0,54%	-0,09%	1,86%	6,96%	5,20%
2021%	8,77%	2,11%	1,16%	1,38%	20,36%	5,20%	0,42%	0,24%	3,92%	5,21%	51,24%	100,00%

TABEL 6.1.5: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER REGIO. EVOLUTIE 2011-2021

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Andere *	Totaal
2011	142.780	76.143	30.732	1.809	241.195
2012	149.867	79.581	32.236	2.065	251.464
2013	156.217	82.563	33.477	2.163	263.749
2014	163.476	85.748	34.803	1.989	274.420
2015	168.213	88.636	36.151	2.179	286.016
2016	180.787	93.376	37.584	2.627	314.374
2017	190.023	97.310	39.087	2.844	329.264
2018	197.743	100.882	40.288	3.023	341.936
2019	208.649	105.144	42.406	3.259	359.458
2020	218.241	109.300	43.944	2.933	374.418
2021	230.605	113.868	45.524	3.881	393.878
2011-2021	87.825	37.725	14.792	2.072	152.683
%11-21	61,51%	49,54%	48,13%	114,54%	63,30%
2016-2021	49.818	20.492	7.940	1.254	79.504
%16-21	27,56%	21,95%	21,13%	47,74%	25,29%
2020-2021	12.364	4.568	1.580	948	19.460
%20-21	5,67%	4,18%	3,60%	32,32%	5,20%
2021%	58,55%	28,91%	11,56%	0,99%	100,00%

* In het buitenland

TABEL 6.1.6: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER GESLACHT. EVOLUTIE 2011-2021

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	144.833	106.631	251.464
2012	150.897	112.852	263.749
2013	155.999	118.421	274.420
2014	161.081	124.935	286.016
2015	164.463	130.716	295.179
2016	174.827	139.547	314.374
2017	181.750	147.514	329.264
2018	188.127	153.809	341.936
2019	196.802	162.656	359.458
2020	203.673	170.745	374.418
2021	212.504	181.374	393.878
2011-2021	67.671	74.743	142.414
%11-21	46,72%	70,10%	56,63%
2016-2021	37.677	41.827	79.504
%16-21	21,55%	29,97%	25,29%
2020-2021	8.831	10.629	19.460
%20-21	4,34%	6,23%	5,20%
2021	53,95%	46,05%	100,00%

TABEL 6.1.7: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR EN PER GESLACHT (2021)

	Man 2011	Man 2021	Vrouw 2011	Vrouw 2021	Vervrouwelijking 2011-2021
Vrije beroepen (niet opgesplitst)	2.752	1.434	1.009	539	-46,58%
Artsen	16.950	17.892	11.853	16.640	40,39%
Tandartsen	3.801	3.907	3.634	4.390	20,80%
Apothekers	1.991	1.875	2.522	2.693	6,78%
Dierenartsen	2.439	2.403	2.041	3.034	48,65%
Paramedici	13.919	20.178	33.944	60.014	76,80%
Advocaten	9.583	10.504	7.611	9.987	31,22%
Notarissen	1.120	1.007	447	662	48,10%
Gerechtsdeurwaarders	593	612	249	326	30,92%
Fiscaal/ vastgoed	9.611	11.333	2.863	4.091	42,89%
Architecten	11.039	13.022	5.519	7.495	35,80%
Intellectuele dnstn	71.035	128.337	34.939	71.503	104,65%
Totaal	144.833	212.504	106.631	181.374	70,10%
Totaal	132.383	196.802	95.759	162.656	69,86%

TABEL 6.1.8: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR EN PER GESLACHT (2021)

	Man	M%	Vrouw	V%	Totaal	Aandeel in totaal
* Vrije Beroepen niet opgedeeld	1.434	72,68%	539	27,32%	1.973	0,50%
Artsen	17.892	51,81%	16.640	48,19%	34.532	8,77%
Tandartsen	3.907	47,09%	4.390	52,91%	8.297	2,11%
Apothekers	1.875	41,05%	2.693	58,95%	4.568	1,16%
Dierenartsen	2.403	44,20%	3.034	55,80%	5.437	1,38%
Paramedici *	20.178	25,16%	60.014	74,84%	80.192	20,36%
Advocaten	10.504	51,26%	9.987	48,74%	20.491	5,20%
Notarissen	1.007	60,34%	662	39,66%	1.669	0,42%
Gerechtsdeurwaarders	612	65,25%	326	34,75%	938	0,24%
Fiscaal/vastgoed **	11.333	73,48%	4.091	26,52%	15.424	3,92%
Architecten	13.022	63,47%	7.495	36,53%	20.517	5,21%
Intellectuele diensten ***	128.337	64,22%	71.503	35,78%	199.840	50,74%
Totaal	212.504	53,95%	181.374	46,05%	393.878	100,00%

TABEL 6.1.9: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR EN PER REGIO (2021)

	Vlaanderen	Vlaanderen%	Wallonië	Wallonië%	Brussel	Brussel%	Andere	Andere%	Totaal	Aandeel%
Artsen	18.198	52,70%	12.201	35,33%	3.827	11,08%	306	0,89%	34.532	8,77%
Tandartsen	4.660	56,16%	2.403	28,96%	1.159	13,97%	75	0,90%	8.297	2,11%
Apothekers	2.728	59,72%	1.470	32,18%	348	7,62%	22	0,48%	4.568	1,16%
Dierenartsen	3.079	56,63%	2.143	39,42%	190	3,49%	25	0,46%	5.437	1,38%
Paramedici *	44.093	54,98%	29.818	37,18%	5.750	7,17%	531	0,66%	80.192	20,36%
Advocaten	11.406	55,66%	4.393	21,44%	4.551	22,21%	141	0,69%	20.491	5,20%
Notarissen	1.009	60,46%	542	32,47%	116	6,95%	2	0,12%	1.669	0,42%
Gerechtsdeurwaarders	555	59,17%	332	35,39%	49	5,22%	2	0,21%	938	0,24%
Fiscaal/vastgoed **	8.757	56,78%	5.251	34,04%	1.254	8,13%	162	1,05%	15.424	3,92%
Architecten	11.390	55,51%	5.635	27,47%	3.398	16,56%	94	0,46%	20.517	5,21%
Intellectuele diensten ***	124.730	61,80%	49.680	24,62%	24.882	12,33%	2.521	1,25%	201.813	51,24%
TOTAAL	230.605	58,55%	113.868	28,91%	45.524	11,56%	3.881	0,99%	393.878	100,00%

Bijlagen . Aantal beoefenaars van een vrij beroep

TABEL 6.1.10: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR, PER GESLACHT EN NAAR AARD VAN ACTIVITEIT (2021)

	Hoofdberoep						Bijberoep						Actief na pensioen						Totaal				
	M		V		T		M		V		T		M		V		T		M		V		T
Artsen	11.925	46,03%	13.980	53,97%	25.905	75,02%	1.096	43,98%	1.396	56,02%	2.492	7,22%	4.871	79,40%	1.264	20,60%	6.135	17,77%	17.892	51,81%	16.640	48,19%	34.532
Tandartsen	3.029	43,22%	3.980	56,78%	7.009	84,48%	83	49,70%	84	50,30%	167	2,01%	795	70,92%	326	29,08%	1.121	13,51%	3.907	47,09%	4.390	52,91%	8.297
Apothekers	1.339	38,60%	2.130	61,40%	3.469	75,94%	178	37,55%	296	62,45%	474	10,38%	358	57,28%	267	42,72%	625	13,68%	1.875	41,05%	2.693	58,95%	4.568
Dierenartsen	1.845	40,72%	2.686	59,28%	4.531	83,34%	136	32,85%	278	67,15%	414	7,61%	422	85,77%	70	14,23%	492	9,05%	2.403	44,20%	3.034	55,80%	5.437
Paramedici *	12.261	27,72%	31.978	72,28%	44.239	55,17%	6.034	18,94%	25.818	81,06%	31.852	39,72%	1.883	45,92%	2.218	54,08%	4.101	5,11%	20.178	25,16%	60.014	74,84%	80.192
Advocaten	8.792	48,83%	9.213	51,17%	18.005	87,87%	382	46,25%	444	53,75%	826	4,03%	1.330	80,12%	330	19,88%	1.660	8,10%	10.504	51,26%	9.987	48,74%	20.491
Notarissen	809	56,61%	620	43,39%	1.429	85,62%	14	51,85%	13	48,15%	27	1,62%	184	86,38%	29	13,62%	213	12,76%	1.007	60,34%	662	39,66%	1.669
Gerechtsdeurwaarders	449	61,09%	286	38,91%	735	78,36%	14	48,28%	15	51,72%	29	3,09%	149	85,63%	25	14,37%	174	18,55%	612	65,25%	326	34,75%	938
Fiscaal/vastgoed **	6.711	71,01%	2.740	28,99%	9.451	61,27%	2.231	70,49%	934	29,51%	3.165	20,52%	2.391	85,15%	417	14,85%	2.808	18,21%	11.333	73,48%	4.091	26,52%	15.424
Architecten	10.066	61,37%	6.337	38,63%	16.403	79,95%	1.727	63,45%	995	36,55%	2.722	13,27%	1.229	88,29%	163	11,71%	1.392	6,78%	13.022	63,47%	7.495	36,53%	20.517
Intellectuele diensten ***	74.557	67,21%	36.368	32,79%	110.925	54,96%	41.310	57,41%	30.647	42,59%	71.957	35,66%	13.904	73,45%	5.027	26,55%	18.931	9,38%	129.771	64,30%	72.042	35,70%	201.813
Totaal	131.783	54,43%	110.318	45,57%	242.101	61,47%	53.205	46,62%	60.920	53,38%	114.125	28,97%	27.516	73,08%	10.136	26,92%	37.652	9,56%	212.504	53,95%	181.374	46,05%	393.878
% van totaal	33,46%		28,01%		61,47%		13,51%		15,47%		28,97%		6,99%		2,57%		9,56%		53,95%		46,05%		100,00%

6.2 Aantal starters als zelfstandige in een vrij beroep

TABEL 6.2.1: AANTAL STARTERS IN EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT. EVOLUTIE 2016-2021

	Landbouw	Visserij	Industrie	Handel	Diensten	Vrije beroepen	Diversen	Totaal
2016	8.370	41	29.316	31.343	6.980	31.688	1.457	109.195
2017	8.038	45	31.746	31.162	7.424	34.696	1.490	114.601
2018	8.321	22	33.802	30.274	7.805	33.433	5.343	119.000
2019	7.966	30	39.050	31.297	8.667	38.288	1.187	126.485
2020	8.371	27	35.492	28.648	7.353	35.149	1.557	116.597
2021	5.464	17	39.011	29.480	7.587	39.448	6.969	127.976
2021%	4,27%	0,01%	30,48%	23,04%	5,93%	30,82%	5,45%	100,00%
16-21%	-34,72%	-58,54%	33,07%	-5,94%	8,70%	24,49%	378,31%	17,20%
20-21%	-34,73%	-37,04%	9,91%	2,90%	3,18%	12,23%	347,59%	9,76%

TABEL 6.2.2: AANTAL STARTERS ALS ZELFSTANDIGE IN EEN VRIJ BEROEP PER GEWEST. EVOLUTIE 2016-2021

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Buitenland	Totaal
2016	18.038	8.773	4.411	466	31.688
2017	19.656	9.684	4.832	524	34.696
2018	18.836	9.493	4.571	533	33.433
2019	21.805	10.583	5.284	616	38.288
2020	20.620	9.300	4.724	505	35.149
2021	23.591	10.061	5.286	510	39.448
2021%	59,80%	25,50%	13,40%	1,29%	100,00%
16-21%	30,79%	14,68%	19,84%	9,44%	24,49%
20-21%	14,41%	8,18%	11,90%	0,99%	12,23%

TABEL 6.2.3: AANTAL STARTERS IN EEN VRIJ BEROEP NAAR LEEFTIJDSCLASSE EN GESLACHT (2021)

Starters	Man	M%	Vrouw	V%	Totaal	T%
18 / - 22 jaar	648	55,57%	518	44,43%	1.166	2,96%
22 / - 25 jaar	1.820	38,01%	2.968	61,99%	4.788	12,14%
25 / - 30 jaar	3.571	44,18%	4.512	55,82%	8.083	20,49%
30 / - 35 jaar	3.250	48,57%	3.442	51,43%	6.692	16,96%
35 / - 40 jaar	2.376	45,81%	2.811	54,19%	5.187	13,15%
40 / - 45 jaar	1.936	45,53%	2.316	54,47%	4.252	10,78%
45 / - 50 jaar	1.491	46,61%	1.708	53,39%	3.199	8,11%
50 / - 55 jaar	1.216	49,69%	1.231	50,31%	2.447	6,20%
55 / - 60 jaar	908	55,43%	730	44,57%	1.638	4,15%
60 / - 61 jaar	168	58,95%	117	41,05%	285	0,72%
61 / - 62 jaar	168	69,71%	73	30,29%	241	0,61%
62 / - 63 jaar	134	65,37%	71	34,63%	205	0,52%
63 / - 64 jaar	132	68,39%	61	31,61%	193	0,49%
64 / - 65 jaar	97	65,99%	50	34,01%	147	0,37%
65 / - 70 jaar	494	68,33%	229	31,67%	723	1,83%
70 / - 75 jaar	106	76,81%	32	23,19%	138	0,35%
75 / - 80 jaar	39	76,47%	12	23,53%	51	0,13%
80 / - 85 jaar	7	70,00%	3	30,00%	10	0,03%
85 / - 90 jaar	2	66,67%	1	33,33%	3	0,01%
90 / - 95 jaar	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
95 / - 100 jaar	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Totaal	18.563	47,06%	20.885	52,94%	39.448	100,00%

TABEL 6.2.4: AANTAL STARTERS IN HET VRIJE BEROEP PER BEROEPSSECTOR (2021)

	2017	2020	2021	Startersquote**** in 2021 per 100 beroepsbeoefenaars	20-21	20-21%	17-21	17-21%	Totaal aantal 2021
Artsen	1.727	1.930	2.063	5,97	133	6,89%	336	19,46%	34.532
Tandartsen	362	348	393	4,74	45	12,93%	31	8,56%	8.297
Apothekers	209	150	322	7,05	172	114,67%	113	54,07%	4.568
Dierenartsen	352	371	322	5,92	-49	-13,21%	-30	-8,52%	5.437
Paramedici *	7.176	7.177	8.683	10,83	1.506	20,98%	1.507	21,00%	80.192
Advocaten	1.415	1.353	1.411	6,89	58	4,29%	-4	-0,28%	20.491
Notarissen	73	46	54	3,24	8	17,39%	-19	-26,03%	1.669
Gerechtsdeurwaarders	47	26	36	3,84	10	38,46%	-11	-23,40%	938
Fiscaal/ vastgoed **	764	734	639	4,14	-95	-12,94%	-125	-16,36%	15.424
Architecten	1.310	1.306	1.239	6,04	-67	-5,13%	-71	-5,42%	20.517
Intellectuele diensten ***	21.261	21.708	24.286	12,03	2.578	11,88%	3.025	14,23%	201.813
Totaal	34.696	35.149	39.448	10,02	4.299	12,23%	4.752	13,70%	393.878

**** De verhouding tussen het aantal starters voor een bepaald jaar en de evolutie van het totaal van de actieve beroepsbeoefenaars voor datzelfde jaar, bepaalt de zgn. "startersquote"

TABEL 6.2.5: AANTAL STARTERS IN HET VRIJE BEROEP PER BEROEP EN GESLACHT (2021)

	Mannen	M%	Vrouwen	V%	Totaal	T%	Vershil 17-18	Stijgings%
Artsen	876	42,46%	1.187	57,54%	2.063	5,23%	133	6,89%
Tandartsen	164	41,73%	229	58,27%	393	1,00%	45	12,93%
Apothekers	104	32,30%	218	67,70%	322	0,82%	172	114,67%
Dierenartsen	76	23,60%	246	76,40%	322	0,82%	-49	-13,21%
Paramedici *	1.615	18,60%	7.068	81,40%	8.683	22,01%	1.506	20,98%
Advocaten	547	38,77%	864	61,23%	1.411	3,58%	58	4,29%
Notarissen	16	29,63%	38	70,37%	54	0,14%	8	17,39%
Gerechtsdeurwaarders	20	55,56%	16	44,44%	36	0,09%	10	38,46%
Fiscaal/ vastgoed **	417	65,26%	222	34,74%	639	1,62%	-95	-12,94%
Architecten	663	53,51%	576	46,49%	1.239	3,14%	-67	-5,13%
Intellectuele diensten ***	14.065	57,91%	10.221	42,09%	24.286	61,56%	2.578	11,88%
Totaal	18.563	47,06%	20.885	52,94%	39.448	100,00%	4.299	12,23%

TABEL 6.2.6: AANTAL STARTERS IN EEN VRIJ BEROEP PER BEROEP EN NAAR AARD VAN DE ACTIVITEIT (2021)

	Hoofdberoep	H%	Bijberoep	B%	Actief na pensioen	P%	Totaal	T%
Artsen	1.695	82,16%	267	12,94%	101	4,90%	2.063	5,23%
Tandartsen	363	92,37%	22	5,60%	8	2,04%	393	1,00%
Apothekers	127	39,44%	174	54,04%	21	6,52%	322	0,82%
Dierenartsen	270	83,85%	51	15,84%	1	0,31%	322	0,82%
Paramedici *	3.684	42,43%	4.895	56,37%	104	1,20%	8.683	22,01%
Advocaten	1.340	94,97%	60	4,25%	11	0,78%	1.411	3,58%
Notarissen	50	92,59%	3	5,56%	1	1,85%	54	0,14%
Gerechtsdeurwaarders	35	97,22%	0	0,00%	1	2,78%	36	0,09%
Fiscaal/ vastgoed **	373	58,37%	246	38,50%	20	3,13%	639	1,62%
Architecten	1.009	81,44%	223	18,00%	7	0,56%	1.239	3,14%
Intellectuele diensten ***	11.913	49,05%	11.542	47,53%	831	3,42%	24.286	61,56%
Totaal	20.859	52,88%	17.483	44,32%	1.106	2,80%	39.448	100,00%

6.3 Aantal stopzettingen als zelfstandige in een vrij beroep

TABEL 6.3.1: AANTAL STOPZETTINGEN IN EEN ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT. EVOLUTIE 2016-2021

	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije Beroepen	Diensten	Diverse	Totaal
2016	3.436	23	14.338	20.279	12.626	4.301	668	55.671
2017	4.032	20	15.419	20.469	12.949	4.180	682	57.751
2018	3.871	16	16.746	19.530	14.260	4.478	405	59.306
2019	3.553	23	17.999	19.060	14.240	4.630	389	59.894
2020	2.968	21	13.973	14.602	12.614	3.830	467	48.475
2021	3.000	16	15.404	15.670	13.335	4.025	919	52.369
2020%	6,12%	0,04%	28,83%	30,12%	26,02%	7,90%	0,96%	100,00%
2016-2021	-436	-7	1.066	-4.609	709	-276	251	-3.302
16-21%	-13,62%	-8,70%	-2,55%	-27,99%	-0,10%	-10,95%	-30,09%	-12,93%
2020-2021	32	-5	1.431	1.068	721	195	452	3.894
20-21%	1,08%	-23,81%	10,24%	7,31%	5,72%	5,09%	96,79%	8,03%

TABEL 6.3.2: AANTAL STOPZETTINGEN ALS ZELFSTANDIGE IN EEN VRIJ BEROEP PER SECTOR. EVOLUTIE 2017-2021

	Artsen	Tandartsen	Apothekers	Dieren- artsen	Paramedici*	Advocaten	Notarissen	Gerechts- deurwaarders	Fiscaal/ vastgoed**	Architecten	Intellectuele diensten***	Totaal
2017	749	169	137	152	2620	830	30	8	471	593	7190	12.949
2018	785	187	121	155	3.069	791	34	25	431	570	8.092	14260
2019	753	172	116	131	2.976	832	27	13	390	593	8.237	14.240
2020	841	248	72	151	2573	746	24	15	324	497	7.123	12.614
2021	867	214	119	161	2.798	793	38	20	386	549	7.390	13.335
2021%	6,50%	1,60%	0,89%	1,21%	20,98%	5,95%	0,28%	0,15%	2,89%	4,12%	55,42%	100,00%
2017-2021	118	45	-18	9	178	-37	8	12	-85	-44	200	386
17-21%	12,28%	46,75%	-47,45%	-0,66%	-1,79%	-10,12%	-20,00%	87,50%	-31,21%	-16,19%	-0,93%	-2,59%
2020-2021	26	-34	47	10	225	47	14	5	62	52	267	721
20-21%	3,09%	-13,71%	65,28%	6,62%	8,74%	6,30%	58,33%	33,33%	19,14%	10,46%	3,75%	5,72%
Stoppers quote	2,51	2,58	2,61	2,96	3,49	3,87	2,28	2,13	2,50	2,68	3,66	3,39
Stoppers quote	2,34	2,03	2,70	2,51	4,17	4,20	1,98	1,27	2,55	3,04	4,44	3,96

TABEL 6.3.3: AANTAL STOPZETTINGEN IN EEN VRIJ BEROEP NAAR LEEFTIJDSCLASSE EN GESLACHT (2021)

Stoppers	Man	M%	Vrouw	V%	Totaal	T%
18 / - 22 jaar	101	57,39%	75	42,61%	176	1,32%
22 / - 25 jaar	342	45,36%	412	54,64%	754	5,65%
25 / - 30 jaar	826	36,37%	1.445	63,63%	2.271	17,03%
30 / - 35 jaar	740	38,82%	1.166	61,18%	1.906	14,29%
35 / - 40 jaar	649	45,04%	792	54,96%	1.441	10,81%
40 / - 45 jaar	529	44,72%	654	55,28%	1.183	8,87%
45 / - 50 jaar	503	47,32%	560	52,68%	1.063	7,97%
50 / - 55 jaar	424	44,12%	537	55,88%	961	7,21%
55 / - 60 jaar	360	48,58%	381	51,42%	741	5,56%
60 / - 61 jaar	82	59,85%	55	40,15%	137	1,03%
61 / - 62 jaar	76	51,35%	72	48,65%	148	1,11%
62 / - 63 jaar	79	54,86%	65	45,14%	144	1,08%
63 / - 64 jaar	101	54,59%	84	45,41%	185	1,39%
64 / - 65 jaar	103	56,91%	78	43,09%	181	1,36%
65 / - 70 jaar	716	61,78%	443	38,22%	1.159	8,69%
70 / - 75 jaar	340	76,23%	106	23,77%	446	3,34%
75 / - 80 jaar	167	84,34%	31	15,66%	198	1,48%
80 / - 85 jaar	102	87,93%	14	12,07%	116	0,87%
85 / - 90 jaar	57	76,00%	18	24,00%	75	0,56%
90/ -95 jaar	34	82,93%	7	17,07%	41	0,31%
95 / -100 jaar	6	75,00%	2	25,00%	8	0,06%
	1		0		1	0,01%
Totaal	6.851	48,11%	7.389	51,89%	14.240	100,00%

TABEL 6.3.4: AANTAL STOPZETTINGEN IN HET VRIJE BEROEP PER BEROEP EN GESLACHT (2021)

	Man	M%	Vrouw	V%	Totaal	Aandeel
Artsen	470	54,21%	397	45,79%	867	6,50%
Tandartsen	108	50,47%	106	49,53%	214	1,60%
Apothekers	48	40,34%	71	59,66%	119	0,89%
Dierenartsen	69	42,86%	92	57,14%	161	1,21%
Paramedici *	535	19,12%	2.263	80,88%	2.798	20,98%
Advocaten	328	41,36%	465	58,64%	793	5,95%
Notarissen	25	65,79%	13	34,21%	38	0,28%
Gerechtsdeurwaarders	9	45,00%	11	55,00%	20	0,15%
Fiscaal/Vastgoed **	285	73,83%	101	26,17%	386	2,89%
Architecten	271	49,36%	278	50,64%	549	4,12%
Intellectuele diensten ***	4.190	56,70%	3.200	43,30%	7.390	55,42%
TOTAAL	6.338	47,53%	6.997	52,47%	13.335	100,00%

Bijlagen . Aantal stopzettingen als zelfstandige in een vrij beroep

TABEL 6.3.5: AANTAL STOPZETTINGEN IN EEN VRIJ BEROEP PER BEROEP EN NAAR AARD VAN DE ACTIVITEIT (2021)

	Hoofdberoep	H%	Bijberoep	B%	Actief na pensioen	P%	Totaal	T%
Artsen	517	59,63%	81	9,34%	269	31,03%	867	6,50%
Tandartsen	133	62,15%	8	3,74%	73	34,11%	214	1,60%
Apothekers	50	42,02%	33	27,73%	36	30,25%	119	0,89%
Dierenartsen	110	68,32%	22	13,66%	29	18,01%	161	1,21%
Paramedici *	932	33,31%	1.651	59,01%	215	7,68%	2.798	20,98%
Advocaten	652	82,22%	57	7,19%	84	10,59%	793	5,95%
Notarissen	25	65,79%	0	0,00%	13	34,21%	38	0,28%
Gerechtsdeurwaarders	16	80,00%	2	10,00%	2	10,00%	20	0,15%
Fiscaal/vastgoed **	159	41,19%	86	22,28%	141	36,53%	386	2,89%
Architecten	377	68,67%	118	21,49%	54	9,84%	549	4,12%
Intellectuele diensten ***	3.262	44,14%	3.243	43,88%	885	11,98%	7.390	55,42%
TOTAAL	6.233	46,74%	5.301	39,75%	1.801	13,51%	13.335	100,00%

TABEL 6.3.6: AANTAL STOPZETTINGEN IN EEN VRIJ BEROEP PER BEROEP EN NAAR LEEFTIJDSCLASSE (2021)

Stoppers	Artsen		Tandartsen		Apothekers		Dierenartsen		Paramedici*		Advocaten		Notarissen		Gerechts- deurwaarders		Fiscaal/ vastgoed**		Architecten		Intellectuele diensten***		T%
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
18 - 22 jaar	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	6	0,21%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	3	0,78%	1	0,18%	166	2,25%	176
22 - 25 jaar	36	4,15%	5	2,34%	2	1,68%	0	0,00%	155	5,54%	21	2,65%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,26%	7	1,28%	527	7,13%	754
25 - 30 jaar	149	17,19%	18	8,41%	17	14,29%	45	27,95%	676	24,16%	279	35,18%	7	18,42%	1	5,00%	21	5,44%	134	24,41%	924	12,50%	2.271
30 - 35 jaar	95	10,96%	14	6,54%	5	4,20%	33	20,50%	504	18,01%	207	26,10%	2	5,26%	3	15,00%	29	7,51%	116	21,13%	900	12,18%	1.908
35 - 40 jaar	56	6,46%	15	7,01%	7	5,88%	12	7,45%	269	9,61%	66	8,32%	1	2,63%	6	30,00%	36	9,33%	71	12,93%	910	12,31%	1.449
40 - 45 jaar	43	4,96%	5	2,34%	8	6,72%	14	8,70%	235	8,40%	42	5,30%	1	2,63%	2	10,00%	23	5,96%	42	7,65%	774	10,47%	1.189
45 - 50 jaar	31	3,58%	3	1,40%	5	4,20%	6	3,73%	212	7,58%	30	3,78%	1	2,63%	1	5,00%	24	6,22%	37	6,74%	709	9,59%	1.059
50 - 55 jaar	27	3,11%	8	3,74%	11	9,24%	2	1,24%	182	6,50%	22	2,77%	1	2,63%	1	5,00%	29	7,51%	33	6,01%	644	8,71%	960
55 - 60 jaar	44	5,07%	11	5,14%	7	5,88%	8	4,97%	128	4,57%	6	0,76%	1	2,63%	1	5,00%	33	8,55%	18	3,28%	477	6,45%	734
60 - 61 jaar	9	1,04%	6	2,80%	3	2,52%	0	0,00%	27	0,96%	1	0,13%	1	2,63%	1	5,00%	6	1,55%	2	0,36%	88	1,19%	144
61 - 62 jaar	12	1,38%	5	2,34%	3	2,52%	0	0,00%	27	0,96%	1	0,13%	2	5,26%	1	5,00%	5	1,30%	3	0,55%	105	1,42%	164
62 - 63 jaar	12	1,38%	3	1,40%	2	1,68%	2	1,24%	18	0,64%	4	0,50%	2	5,26%	3	15,00%	1	0,26%	2	0,36%	100	1,35%	149
63 - 64 jaar	16	1,85%	3	1,40%	4	3,36%	4	2,48%	59	2,11%	2	0,25%	15	39,47%	0	0,00%	10	2,59%	7	1,28%	85	1,15%	205
64 - 65 jaar	11	1,27%	14	6,54%	26	21,85%	1	0,62%	38	1,36%	12	1,51%	3	7,89%	0	0,00%	9	2,33%	11	2,00%	77	1,04%	202
65 - 70 jaar	185	21,34%	78	36,45%	12	10,08%	24	14,91%	195	6,97%	57	7,19%	1	2,63%	0	0,00%	70	18,13%	40	7,29%	453	6,13%	1.115
70 - 75 jaar	66	7,61%	12	5,61%	4	3,36%	8	4,97%	39	1,39%	20	2,52%	0	0,00%	0	0,00%	37	9,59%	15	2,73%	229	3,10%	430
75 - 80 jaar	31	3,58%	12	5,61%	1	0,84%	2	1,24%	16	0,57%	12	1,51%	0	0,00%	0	0,00%	21	5,44%	5	0,91%	92	1,24%	192
80 - 85 jaar	22	2,54%	1	0,47%	1	0,84%	0	0,00%	7	0,25%	5	0,63%	0	0,00%	0	0,00%	15	3,89%	3	0,55%	62	0,84%	116
85 - 90 jaar	13	1,50%	1	0,47%	1	0,84%	0	0,00%	2	0,07%	3	0,38%	0	0,00%	0	0,00%	7	1,81%	2	0,36%	43	0,58%	72
90 -95 jaar	6	0,69%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	3	0,11%	2	0,25%	0	0,00%	0	0,00%	5	1,30%	0	0,00%	21	0,28%	37
95 -100 jaar	3	0,35%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,13%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,26%	0	0,00%	4	0,05%	9
>100 jaar	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0
Totaal	867	100,00%	214	100,00%	119	100,00%	161	100,00%	2798	100,00%	793	100,00%	38	100,00%	20	100,00%	386	100,00%	549	100,00%	7.390	100,00%	13.335

6.4 Provinciale cijfers van de vrije beroepen

TABEL 6.4.1: ALGEMEEN AANTAL ZELFSTANDIGEN IN EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE (2021)

	Aantal vrije beroepers	%	Aantal starters	%	Aantal stoppers	%	Totaal # ondernemers	% VB'ers op # ON'ers
Antwerpen	60.821	15,44%	6.419	16,27%	2.024	15,18%	198.782	30,60%
Vlaams-Brabant	50.421	12,80%	4.998	12,67%	1.499	11,24%	138.924	36,29%
West-Vlaanderen	38.908	9,88%	3.677	9,32%	1.189	8,92%	153.650	25,32%
Oost-Vlaanderen	52.871	13,42%	5.636	14,29%	1.732	12,99%	173.925	30,40%
Limburg	27.584	7,00%	2.861	7,25%	850	6,37%	95.407	28,91%
Totaal	230.605	58,55%	23.591		7.294		760.688	

TABEL 6.4.2: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE EN PER GESLACHT (2021)

Aantal vrije beroepers	Man	% Man	Vrouw	% Vrouw	Totaal
Antwerpen	33.318	54,78%	27.503	45,22%	60.821
Vlaams-Brabant	27.933	55,40%	22.488	44,60%	50.421
West-Vlaanderen	21.154	54,37%	17.754	45,63%	38.908
Oost-Vlaanderen	29.045	54,94%	23.826	45,06%	52.871
Limburg	14.471	52,46%	13.113	47,54%	27.584
Totaal	125.921	54,60%	104.684	45,40%	230.605

TABEL 6.4.3: AANTAL STARTERS IN EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE EN PER GESLACHT (2021)

Aantal starters	Man	% Man	Vrouw	% Vrouw	Totaal
Antwerpen	3.093	48,19%	3.326	51,81%	6.419
Vlaams-Brabant	2.474	49,50%	2.524	50,50%	4.998
West-Vlaanderen	1.623	44,14%	2.054	55,86%	3.677
Oost-Vlaanderen	2.696	47,84%	2.940	52,16%	5.636
Limburg	1.341	46,87%	1.520	53,13%	2.861
	11.227	47,59%	12.364	52,41%	23.591

TABEL 6.4.4: AANTAL STOPPERS IN EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE EN PER GESLACHT (2021)

Aantal stoppers	Man	% Man	Vrouw	% Vrouw	Totaal
Antwerpen	955	47,18%	1.069	52,82%	2.024
Vlaams-Brabant	699	46,63%	800	53,37%	1.499
West-Vlaanderen	574	48,28%	615	51,72%	1.189
Oost-Vlaanderen	814	47,00%	918	53,00%	1.732
Limburg	385	45,29%	465	54,71%	850
	3.427	46,98%	3.867	53,02%	7.294

TABEL 6.4.5: AANTAL ZELFSTANDIGE BEOEFENAARS VA EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE EN PER SECTOR (2021)

	Ant	Ant%	Vl-Br	Vl-Br%	W-Vl	W-Vl%	O-Vl	O-Vl%	Lim	Lim%	Totaal	Aandeel%
Artsen	4.642	7,63%	4.083	8,10%	3.244	8,34%	4.076	7,71%	2.153	7,81%	18.198	7,89%
Tandartsen	1.145	1,88%	1.090	2,16%	781	2,01%	1.045	1,98%	599	2,17%	4.660	2,02%
Apothekers	550	0,90%	566	1,12%	634	1,63%	678	1,28%	300	1,09%	2.728	1,18%
Dierenartsen	760	1,25%	512	1,02%	640	1,64%	779	1,47%	388	1,41%	3.079	1,34%
Paramedici *	10.530	17,31%	8.246	16,35%	9.042	23,24%	9.754	18,45%	6.521	23,64%	44.093	19,12%
Advocaten	3.315	5,45%	2.689	5,33%	1.729	4,44%	2.494	4,72%	1.179	4,27%	11.406	4,95%
Notarissen	230	0,38%	192	0,38%	240	0,62%	245	0,46%	102	0,37%	1.009	0,44%
Gerechtsdeurwaarders	142	0,23%	109	0,22%	110	0,28%	134	0,25%	60	0,22%	555	0,24%
Fiscaal-vastgoed **	2.110	3,47%	1.820	3,61%	1.691	4,35%	2.129	4,03%	1.007	3,65%	8.757	3,80%
Architecten	2.980	4,90%	2.052	4,07%	1.985	5,10%	3.145	5,95%	1.228	4,45%	11.390	4,94%
Intellectuele diensten ***	34.417	56,59%	29.062	57,64%	18.812	48,35%	28.392	53,70%	14.047	50,92%	124.730	54,09%
TOTAAL	60.821	100,00%	50.421	100,00%	38.908	100,00%	52.871	100,00%	27.584	100,00%	230.605	100,00%

TABEL 6.4.6: AANTAL STARTERS IN EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE EN PER SECTOR (2021)

	Ant	Ant%	Vl-Br	Vl-Br%	W-Vl	W-Vl%	O-Vl	O-Vl%	Lim	Lim%	Totaal	Aandeel%
Artsen	228	3,55%	213	4,26%	155	4,22%	250	4,44%	90	3,15%	936	3,97%
Tandartsen	42	0,65%	51	1,02%	35	0,95%	48	0,85%	22	0,77%	198	0,84%
Apothekers	48	0,75%	66	1,32%	36	0,98%	46	0,82%	23	0,80%	219	0,93%
Dierenartsen	53	0,83%	31	0,62%	31	0,84%	52	0,92%	23	0,80%	190	0,81%
Paramedic *	1.151	17,93%	883	17,67%	939	25,54%	1.161	20,60%	697	24,36%	4.831	20,48%
Advocaten	222	3,46%	175	3,50%	108	2,94%	167	2,96%	81	2,83%	753	3,19%
Notarissen	8	0,12%	5	0,10%	9	0,24%	10	0,18%	5	0,17%	37	0,16%
Gerechtsdeurwaarders	9	0,14%	3	0,06%	8	0,22%	0	0,00%	1	0,03%	21	0,09%
Fiscaal-vastgoed **	91	1,42%	76	1,52%	73	1,99%	83	1,47%	42	1,47%	365	1,55%
Architecten	180	2,80%	129	2,58%	97	2,64%	216	3,83%	66	2,31%	688	2,92%
Intellectuele diensten ***	4.387	68,34%	3.366	67,35%	2.186	59,45%	3.603	63,93%	1.811	63,30%	15.353	65,08%
TOTAAL	6.419	100,00%	4.998	100,00%	3.677	100,00%	5.636	100,00%	2.861	100,00%	23.591	100,00%

TABEL 6.4.7: AANTAL STOPPERS IN EEN VRIJ BEROEP PER PROVINCIE EN PER SECTOR (2021)

	Ant	Ant%	Vl-Br	Vl-Br%	W-Vl	W-Vl%	O-Vl	O-Vl%	Lim	Lim%	Totaal
Artsen	93	4,59%	82	5,47%	62	5,21%	73	4,21%	34	4,00%	344
Tandartsen	19	0,94%	32	2,13%	20	1,68%	36	2,08%	19	2,24%	126
Apothekers	22	1,09%	12	0,80%	11	0,93%	18	1,04%	6	0,71%	69
Dierenartsen	23	1,14%	8	0,53%	16	1,35%	22	1,27%	7	0,82%	76
Paramedici *	398	19,66%	268	17,88%	323	27,17%	372	21,48%	203	23,88%	1.564
Advocaten	100	4,94%	92	6,14%	56	4,71%	93	5,37%	49	5,76%	390
Notarissen	2	0,10%	3	0,20%	5	0,42%	7	0,40%	4	0,47%	21
Gerechtsdeurwaarders	2	0,10%	1	0,07%	2	0,17%	4	0,23%	2	0,24%	11
Fiscaal-vastgoed **	52	2,57%	46	3,07%	44	3,70%	50	2,89%	13	1,53%	205
Architecten	70	3,46%	53	3,54%	33	2,78%	82	4,73%	25	2,94%	263
Intellectuele diensten ***	1.243	61,41%	902	60,17%	617	51,89%	975	56,29%	488	57,41%	4.225
TOTAAL	2.024	100,00%	1.499	100,00%	1.189	100,00%	1.732	100,00%	850	100,00%	7.294

6.5 Tewerkstelling bij de vrije beroepen

LIJST 1: GEHANTEERDE NACECODES PER BEROEPSGROEP (NACE CODE 2008)

1. Economische beroepen

- 66.120** Effecten- en goederenhandel
- 66.300** Vermogensbeheer
- 66.191** Agenten en makelaars in bankdiensten
- 66.199** Overige ondersteunende activiteiten in verband met financiële diensten, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen,
- 69.201** Accountants en belastingconsulenten
- 69.202** Boekhouders en boekhouders-fiscalisten
- 69.203** Bedrijfsrevisoren

2. Bouwkundige beroepen

- 68.311** Bemiddeling bij de aankoop, verkoop en verhuur van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis
- 68.312** Schatten en evalueren van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis
- 81.100** Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen
- 71.111** Bouwarchitecten

71.112 Interieurarchitecten

71.113 Stedenbouwkundige tuin- en landschapsarchitecten

71.121 Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs, exclusief landmeters

71.122 Landmeters

3. Juridische beroepen

69.101 Activiteiten van advocaten

69.102 Activiteiten van notarissen

69.103 Activiteiten van deurwaarders

69.109 Overige rechtskundige dienstverlening

4. Zorgberoepen

47.730 Apotheken

86.210 Huisartsenpraktijken

86.220 Praktijken van specialisten

86.230 Tandartsenpraktijken

Bijlagen . Tewerkstelling bij de vrije beroepen

- 86.901** Activiteiten van medische laboratoria
- 86.903** Ziekenvervoer
- 86.904** Activiteiten op het vlak van geestelijke gezondheidszorg, m.u.v. psychiatrische ziekenhuizen en verzorgingstehuizen
- 86.905** Ambulante revalidatieactiviteiten
- 86.906** Verpleegkundige activiteiten
- 86.907** Activiteiten van vroedvrouwen
- 86.909** Overige menselijke gezondheidszorg,
- 75.000** Veterinaire diensten

5. Overige intellectuele beroepen

- 70.220** Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering
- 74.901** Activiteiten van managers van artiesten, sportlui en overige bekende personaliteiten
- 66.220** Verzekeringsagenten en verzekeringsmakelaars
- 66.210** Risico-analisten en schadetaxateurs
- 66.290** Overige ondersteunende activiteiten i.v.m. verzekeringen en pensioenfondsen

- 62.020** Computerconsultancy-activiteiten
- 58.210** Uitgeverijen van computerspellen
- 58.290** Overige uitgeverijen van software
- 62.010** Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's
- 62.090** Overige diensten op het gebied van informaticatechnologie en computers
- 62.030** Beheer van computerfaciliteiten
- 63.110** Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten
- 73.200** Markt- en opinieonderzoeksbureau
- 70.210** Adviesbureaus op het gebied van public-relations en communicatie
- 73.110** Reclamebureaus
- 78.100** Arbeidsbemiddeling
- 74.300** Vertalers en tolken
- 82.910** Incassobureaus en kredietbureaus
- 74.909** Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten
- 77.400** Lease van intellectuele eigendom en vergelijkbare producten, m.u.v. werken onder auteursrecht
- 80.300** Opsporingsdiensten en detectivebureaus

- 82.990** Overige zakelijke dienstverlening, n.e.g.
- 63.990** Overige dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatica
- 90.011** Beoefening van uitvoerende kunsten door zelfstandig werkende artiesten
- 90.029** Overige ondersteunende activiteiten voor de uitvoerende kunsten
- 90.031** Scheppende kunsten, m.u.v. ondersteunende diensten

TABEL 6.5.1: TEWERKSTELLING BIJ DE VRIJE BEROEPEN PER SECTOR. EVOLUTIE 2011-2021

	Economische	Bouwkundige	Juridische	Zorgsector	Overige	Eindtotaal
2011	31.172	34.811	17.064	53.228	121.882	258.157
2012	31.293	34.593	17.317	53.660	124.879	261.742
2013	31.675	34.844	17.528	54.933	125.787	264.767
2014	31.733	35.483	17.741	56.323	128.479	269.759
2015	32.188	35.742	17.899	58.002	131.853	275.684
2016	32.381	37.148	17.921	59.138	138.699	285.287
2017	32.846	39.400	17.983	58.599	148.253	297.081
2018	33.667	41.468	17.867	59.825	159.225	312.052
2019	34.981	43.471	17.945	61.671	165.135	323.203
2020	36.101	44.331	17.681	63.138	164.786	326.037
2021	36.756	46.304	17.736	64.850	176.356	342.002
2020%	11,07%	13,60%	5,42%	19,37%	50,54%	100,00%
2011-2021	5.584	11.493	672	11.622	54.474	83.845
11-21%	17,91%	33,02%	3,94%	21,83%	44,69%	32,48%
2016-2021	4.375	9.156	-185	5.712	37.657	56.715
16-21%	13,51%	24,65%	-1,03%	9,66%	27,15%	19,88%
2020-2021	655	1.973	55	1.712	11.570	15.965
20-21%	1,81%	4,45%	0,31%	2,71%	7,02%	4,90%

TABEL 6.5.2: TEWERKSTELLING BIJ DE VRIJE BEROEPEN PER REGIO. EVOLUTIE 2011-2021

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Totaal
2011	136.160	56.793	65.204	258.157
2012	139.329	57.452	64.961	261.742
2013	140.535	57.991	66.241	264.767
2014	143.727	58.893	67.139	269.759
2015	148.145	60.395	67.144	275.684
2016	154.412	61.713	69.126	285.251
2017	165.955	61.414	69.611	296.980
2018	177.568	63.062	71.175	311.805
2019	184.742	65.105	73.014	322.861
2020	186.087	65.620	73.579	325.286
2021	195.065	68.636	77.684	341.385
2020%	57,14%	20,11%	22,76%	100,00%
2011- 2021	58.905	11.843	12.480	83.228
11-21%	43,26%	20,85%	19,14%	32,24%
2016-2021	40.653	6.923	8.558	56.134
16-21%	26,33%	11,22%	12,38%	19,68%
2020-2021	8.978	3.016	4.105	16.099
20-21%	4,82%	4,60%	5,58%	4,95%

*niet localiseerbaar: 342

TABEL 6.5.3: TEWERKSTELLING BIJ DE VRIJE BEROEPEN PER SECTOR EN PER REGIO (2021)

	Brussels gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Totaal	Aandeel
Zorgberoepen	9.211	36.804	18.819	64.850	18,96%
Juridische beroepen	3.997	8.584	5.155	17.736	5,19%
Economische beroepen	6.406	22.465	7.865	36.756	10,75%
Bouwkundige beroepen	12.223	26.322	7.694	46.304	13,54%
Overige	45.847	100.890	29.103	176.356	51,57%
TOTAAL	77.684	195.065	68.636	342.002	100,00%

*niet localiseerbaar: 342

TABEL 6.5.4: TEWERKSTELLING BIJ DE ECONOMISCHE BEROEPEN PER NACECODE EN PER REGIO (2021)

Economische sector	VL	VL%	W	W%	B	B%	Totaal	T%
66120 Effecten- en goederenhandel	5	1,86%	2	0,74%	262	97,40%	269	0,73%
66191 Agenten en makelaars in bankdiensten	4.846	65,62%	2.103	28,48%	436	5,90%	7.385	20,09%
66199 Overige ondersteunende activiteiten	1.079	18,74%	1.795	31,18%	2.876	49,96%	5.757	15,66%
66300 Vermogensbeheer	87	8,03%	29	2,68%	961	88,65%	1.084	2,95%
69201 Accountants en belastingconsulenten	8.979	81,33%	1.467	13,29%	592	5,36%	11.040	30,04%
69202 Boekhouders en boekhouders-fiscalisten	4.866	59,33%	2.341	28,55%	990	12,07%	8.201	22,31%
69203 Bedrijfsrevisoren	2.603	86,19%	128	4,24%	289	9,57%	3.020	8,22%
TOTAAL	22.465	61,12%	7.865	21,40%	6.406	17,43%	36.756	100,00%

TABEL 6.5.5: TEWERKSTELLING BIJ DE BOUWKUNDIGE BEROEPEN PER NACECODE EN PER REGIO (2021)

Bouwkundige sector	VL	VL%	W	W%	B	B%	Totaal	T%
68311 Bemiddeling bij de aankoop, verkoop en verhuur van onroerend goed	3.752	54,07%	1.652	23,81%	1.532	22,08%	6.939	14,99%
68312 Schatten en evalueren van onroerend goed	38	16,74%	43	18,94%	145	63,88%	227	0,49%
71111 Bouwarchitecten	2.250	68,47%	634	19,29%	401	12,20%	3.286	7,10%
71112 Interieurarchitecten	365	76,36%	71	14,85%	40	8,37%	478	1,03%
71113 Stedenbouwkundige en tuin- en landschapsarchitecten	215	70,72%	80	26,32%	9	2,96%	304	0,66%
71121 Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs, excl. landmeters	18.684	62,84%	4.829	16,24%	6.161	20,72%	29.731	64,21%
71122 Landmeters	760	75,02%	191	18,85%	62	6,12%	1.013	2,19%
81100 Diverse ondersteunende activiteiten	258	5,96%	194	4,48%	3.873	89,53%	4.326	9,34%
TOTAAL	26.322	56,85%	7.694	16,62%	12.223	26,40%	46.304	100,00%

TABEL 6.5.6: TEWERKSTELLING BIJ DE JURIDISCHE BEROEPEN PER NACECODE EN PER REGIO (2021)

Juridische sector	VL	VL%	W	W%	B	B%	Totaal	T%
69101 Activiteiten van advocaten	2.306	37,37%	1.576	25,54%	2.289	37,09%	6.171	34,79%
69102 Activiteiten van notarissen	4.757	55,13%	2.795	32,39%	1.077	12,48%	8.629	48,65%
69103 Activiteiten van deurwaarders	1.026	49,19%	735	35,23%	325	15,58%	2.086	11,76%
69109 Overige rechtskundige dienstverlening	495	58,24%	49	5,76%	306	36,00%	850	4,79%
TOTAAL	8.584	48,40%	5.155	29,07%	3.997	22,54%	17.736	100,00%

TABEL 6.5.7: TEWERKSTELLING BIJ DE ZORGBEROEPEN PER NACECODE EN PER REGIO (2021)

Zorgsector	VL	VL%	W	W%	B	B%	Totaal	T%
47730 Apotheken	6.590	45,20%	5.045	34,60%	2.946	20,20%	14.581	22,48%
75000 Veterinaire diensten	1.254	62,23%	712	35,33%	48	2,38%	2.015	3,11%
86210 Huisartspraktijken	6.235	54,15%	2.562	22,25%	2.717	23,60%	11.514	17,75%
86220 Praktijken van specialisten	3.261	65,26%	1.218	24,37%	517	10,35%	4.997	7,71%
86230 Tandartspraktijken	3.054	58,11%	1.372	26,10%	830	15,79%	5.256	8,10%
86901 Activiteiten van medische laboratoria	2.636	53,25%	1.721	34,77%	592	11,96%	4.950	7,63%
86903 Ziekenvervoer	1.250	68,08%	468	25,49%	118	6,43%	1.836	2,83%
86904 Activiteiten op het vlak van geestelijke gezondheidszorg	1.659	51,59%	834	25,93%	722	22,45%	3.216	4,96%
86905 Ambulante revalidatieactiviteiten	1.599	78,54%	251	12,33%	184	9,04%	2.036	3,14%
86906 Verpleegkundige activiteiten	9.126	66,59%	4.140	30,21%	430	3,14%	13.705	21,13%
86907 Activiteiten van vroedvrouwen	24	63,16%	0	0,00%	14	36,84%	38	0,06%
86909 Overige menselijke gezondheidszorg, n.e.g.	116	16,43%	496	70,25%	93	13,17%	706	1,09%
TOTAAL	36.804	56,75%	18.819	29,02%	9.211	14,20%	64.850	100,00%

TABEL 6.5.8: AANTAL WERKGEVERS IN HET VRIJE BEROEP PER SECTOR EN PER REGIO (2021)

	Brussels gewest	Vlaams gewest	Waals gewest	Totaal	Aandeel
Zorgberoepen	1.413	6.830	3.917	12.170	26,36%
Juridische beroepen	691	2.017	1.348	4.056	8,78%
Economische beroepen	664	3.370	1.673	5.722	12,39%
Bouwkundige beroepen	757	3.569	1.550	5.916	12,81%
Overige	3.527	10.457	4.041	18.312	39,66%
TOTAAL	7.052	26.243	12.529	46.176	100,00%

De Federatie werkt samen met...

PARTNERS IN ONDERNEMEN

